

D I Q Q E T !

SƏS QAZETİNDƏN NOVƏTİ YENİLİK!

Səs qəzeti artıq Azərbaycanda ilk dəfə olaraq Video qəzet formatında nəşrə başlıdır.

Video xəbəri izləmək üçün telefonunuzun kamerasına daxil olub QR kodunu telefonunuza oxuduraq ekrana gələn linkə daxil olna.

QEYD: Android telefonlar üçün QR Code Reader skine programını telefonunuza yükləyərək videolara daxil ola bilərsiniz.

"Səs" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 167 (6131) 24 sentyabr 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

İlham Əliyev: "Balaxanı kəndinin yeni dövrü başlayır"

Bax 2

Prezidentin köməkçisi:
"Azərbaycan Ordusu qadın, uşaq və yaşlılara qarşı müharibə aparmır"

Azərbaycan Ordusu heç vaxt qadınlarla və ümumiyyətlə, mülki şəxslərlə döyüş aparmayıb. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri beynəlxalq humanitar hüquq, xüsusilə Cenevre Konvensiyalarını daim öz fəaliyyətində rəhbər tutub. Qadın, uşaq və yaşılı insانlara qarşı müharibə aparan və onları hədəfə alan məhz Ermənistən silahlı qüvvələridir... Bax 6

Rasim Quliyev: "Sülh istayırsənsə, müharibəye hazır olmalıdır"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Heydər Əliyev adına Bakı dərin özüllər zavodunda "Abşeron" yatağının dəniz əməliyyatlarının təməlqoyu ma mərasimində iştirakı "Əsrin müqaviləsi"nin il-dönümüne təsadüf edirdi. Bildiyiniz kimi 1994-cü il sentyabrın 20-də "Əsrin müqaviləsi" imzalanmışdır... Bax 7

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Balaxanı qəsəbəsində aparılan abadlıq işləri ilə tanış olublar

"Heydər Əliyev Fondu ilk gündən dövlət tərəfindən görülən işlərə öz dəstəyini göstərir"

Heydər Əliyev Fondu COVID-19 virusunu müəyyən edən laboratoriyanın fəaliyyətinin qısa müddətde təşkilinə, eyni zamanda ölkəmizin yüksəkkeyfiyyətli testlərlə təmin olunmasına dəstək göstərib. Fondu tərəfindən pandemiyanın ilk aylarında xüsusi rejimli xəstəxanalar üçün bir sırə müxtəlif tibbi avadanlıq və ləvazimatlar - həm qoruyucu vasitələr, tibbi geyimlər, həm də xəstələrin müalicəsi üçün müxtəlif dərman preparatları Almaniya, Çin, Rusiya, Türkiyə və digər ölkələrdən alınaraq Azərbaycana gətirilib... Bax 4

Ermənilərin Azərbaycanla bağlı novəti dezinformasiyaları iflasa uğradı

I talked Hamza Division commander @seyfebubekir1 and he denied all claims about Hamza Brigade fighters transfer to Azerbaijan. Sources close to the Turkish Army also denied it.

6:16 PM · Sep 23, 2020 · Twitter for iPhone

galçılıq siyaseti neticəsində bu ölkənin silahlı qüvvələrinin tərkibində daxil edilməkla xarici ölkələrdən gətilən, terror və diversiya aktları törədən muzdlu döyuşçüləri baredə zaman-zaman informasiyalar yer alıb. Söz yox ki, əgər bu ölkənin rəsmi dövlət atributikaları ilə... Bax 12

Sahibe Qafarova: "Azərbaycan xalqı heç vaxt öz ərazisində ikinci erməni dövlətinin yaradılmasına imkan verməyəcək"

Xəber verildiyi kimi, Milli Məclisin Sədri Sahibe Qafarovun başçılığı ilə parlament nümayənde heyəti sentyabrın 21-dən Rusiya Federasiyasında səfərdədir. Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətə əlaqələr şöbəsindən SİA-ya verilən məlumatə görə, səfər çərçivəsində sentyabrın 23-də Milli Məclisin sədri Sahibe Qafarovanın...

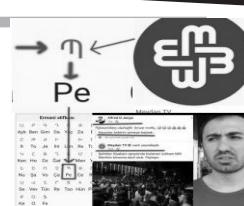
Bax 5

Ermənistən yalnız cəhannama ümidi edə bilər!

Bax 13

Həbib ermənilərin qarşısında MÜNTƏZİR dayanıb

Bax 14

İsveçə prokurorluğu: PSJ-nin arab prezidenti 28 aylıq həbs cezası alacaq!

Bax 16

İlham Əliyev: "Balaxanı kəndinin yeni dövrü başlayır"

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Balaxanı qəsəbəsində aparılan abadlıq işləri ilə tanış olublar

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva sentyabrın 23-də Bakının Balaxanı qəsəbəsində aparılan abadlıq işləri ilə tanış olublar.

AZERTAC xəber verir ki, Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevaya Balaxanı qəsəbəsində aparılan abadlıq işləri barədə məlumat verildi.

Bildirdi ki, burada görülən işlər qəsəbənin qədim və XX əsrin əvvəllerine aid olan hissəsini əhatə edir. Qəsəbədəki tarixi memarlıq abidələrinin bərpası, ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması istiqamətində çox böyük işlər görülüb. Qəsəbədəki Mirzə Ələkbər Sabir adına park da bərpa olunub.

Diqqətə çatdırıldı ki, Balaxanıdakı Şah Səfi karvansarayı 1635-1636-ci illərdə inşa olunub. Bu tarixi abidə yerli əhəng daşı materiallarından tikilib və ehali arasında Xacə Ruhulla imareti kimi tanınır.

Qeyd edək ki, Balaxanı Bakının ən qədim yaşayış yerlərindən biridir. XX əsrin əvvəllerindəki neft bumuna qədər Balaxanı Böyük İpek Yolunun üstündə yerləşdiyinən strateji mövqeye sahib idi. Uzun əsrlər boyu bu yer Çindən İspaniyaya qədər uzanan karvan yolunun əsas məntəqələrindən biri olub.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevaya qəsəbədəki Hacı Şəhla Məscidi və Şəkir ağa türbəsinin bərpası barədə də məlumat verildi. Bildirdi ki, Hacı Şəhla Məscidi XIV əsr memarlıq abidəsidir. Şəkir ağa türbəsi Balaxanı abidələrinin ən qiymətlilərindən hesab olunur.

Qəsəbədəki Ovdan XIV əsrde inşa olunub. Ovdanın menbəyindən su götürmək üçün 40 pilləkən aşağı enmək lazımdır. Keçmişdə ovdan vasitəsilə Balaxanının içmeli suya olan tələbatı ödənilib.

Balaxanının "Qum hamamı" bir-biri ilə əlaqəli 3 hissədən ibarətdir.

rətdir. Bu hamam da qəsəbənin tarixi tikililərindən hesab olunur. Onun inşası XIV əsre təsadüf edir.

Məlumat verildi ki, Balaxanı qəsəbəsində vaxtilə 18 hamam olub. Demək olar ki, hər məhəllədə hamam inşa edilib və onlar həm adlarına, həm də memarlıq üslubuna görə bir-birindən fərqlənib.

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım əncir dərələr, gəyərcinlərə tamaşa etdirilər. Sonra Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Balaxanı sakinləri ilə görüşdürlər.

Prezident İlham Əliyev:

-Balaxanı kəndinin yeni dövrü başlayır. Mən bu münasibətlə siz təbrik edirəm. Biliyiniz ki, Balaxanıya mənim xüsusi diqqətim var. Hələ bir neçə il bundan əvvəl məşhur Balaxanı ziblixanının təmizlənməsi, aradan qaldırılması artıq burada görülen ekoloji işlərə start verdi. Çünkü bu, həm Balaxanı sakinlərinə böyük əziziyət verirdi, həm də bəlkə ki, bütövlükdə Bakı şəhərinin sakinlərinə çox mənfi təsir edirdi. O ziblixanadan qalxan tüstülər faktiki olaraq havanı böyük dərəcədə çirkənləndirdi və insanların sağlamlığı üçün de bunun böyük ziyanı olmuşdur. Mən bu xanılarda həmin o layihə ilə bağlı tələviziyalara müsbəhəmdə öz söz-lərimi dedim, tekrar etmek istəməm, vaxtilə ziblixana olmuş yer in-

di gözəl bir poliqona çevrilib və iş yerləri yaradılıb. Burada sənaye parkı, zibilyandırma zavodu fəaliyyət göstərir. Eyni zamanda, onun yanında yerləşən Böyükşor gölü-nün böyük hissəsi də artıq təmizlənib və gölün üzərindən yol da çəkilib. Ona görə indi gedis-gelis üçün de yaxşı imkanlar yaradılıb.

O ki qaldı, işlərin bu mərhəlesi-nə, o da göz qabağındadır. Bütün işlər böyük məhəbbətlə, zövqlə görlüldür. Həm infrastruktur layihələri, kanalizasiya, insanların rahatlığı üçün yaradılmış şərait, elektrik xətləri, binaların təmiri, dam örtük-ləri, yollar, küçələr, estetik görünüş - bütün bunlar bir məqsədlə edilir ki, burada yaşayan insanlar özləri-ni rahat hiss etsinlər, onlar üçün yaxşı şərait yaradılsın. Eyni zamanda, iş yerləri yaradılıbdır. Məne verilən məlumatda görə, burada yaşayan vətəndaşlar işlərə cəlb olunub. Onlar ağaclar, güllər, kollar yetişdirirlər və eyni zamanda, digər yerlərdən də gəlib burada işləyənlər var. Bütövlükdə bu abadlıq işlərində minə yaxın insan işlə təmin edilib.

Bu, işlərin birinci mərhəlesi-dir. Hələ işlər başa çatmayıb. İşlərin böyük hissəsi başa çatıb. Ancaq hələ görüləsi işlər çoxdur və biz bunları da tədricən edəcəyik. Bir daha demek istəyirəm ki, əsas məqsəd Balaxanıda - bizim bu qə-

dim yaşayış yerində, ölkəmizin qədim yaşayış məskənində insanlar rahat yaşasınlar, daha yaxşı yaşa-sınlar, işlə təmin olunsunlar, ekoloji vəziyyət yaxşı olsun, hava təmiz olsun, su təmiz olsun.

Əlbəttə ki, tarixi abidələrin bərpası və aşkarlanması da məqsəd-lərdən biri idi. Bu gün mənə göstərilən tarixi abidələrin bəziləri yerin altında idi. O cümlədən "Qum hamamı", digər abidələr, XIV əsrde inşa edilmiş abidələr, sovet vaxtında tikilmiş abidələr - onlar da bizim milli sərvətimizdir. Bu abidələr bir daha onu göstərir ki, bu kəndin çox qədim tarixi, qədim mədəniyyəti var. Çünkü ancaq yüksək mədəniyyətə sahib olan insanlar belə tikililər inşa edə bilərlər. O cümlədən ovdan, hamam - bu, mədəniyyət deməkdir.

Əlbəttə ki, Balaxanının gələcək inkişafı ilə bağlı fikirlər var. Artıq

xi var. Ancaq bu tarix bir növ kənarda qalmışdı. Çünkü burada həm ekoloji vəziyyətin pis olması, yolların berbad vəziyyəti və digər problemlər imkan vermirdi ki, hətta Azərbaycan vətəndaşları da Balaxanı haqqında dolğun məlumatla malik olsunlar. İndi isə Balaxanı, necə deyərlər, dünya mətbuatında özüne yer tapıb və bu, həle başlanğıcındır. Mən demişdim ki, özüm gelib baş çəkəcəyəm, görülen işlərlə tanış olacağam. Biz Mehriban xanımla elə buna görə gəlmış. İşlərin böyük hissəsi artıq görülüb. Görülecek işlər Balaxanının inkişafına daha da böyük təkan verəcəkdir. Sizi bir daha təbrik edirəm.

Sakinlər: Cox sağ olun, cənab Prezident.

Əlihəsen Vəliyev: Cənab Prezident, hörmətli Mehriban xanım, qəsəbəmizə göstərdiyiniz qayğıya görə bir ağısaqqal kimi, sakinləri-

həm Bakı, həm də digər şəhərlərin sakinləri buraya gəlirlər, istirahət edirlər, gəzirlər, şəkil çəkdirlər.

Məne verilən məlumatda görə, xari-ci mətbuatda Balaxanı ilə bağlı materiallar dərc edilir. Avropada, Rusiyada televiziya kanallarında, internet saytlarında buraya maraq böyükdür. Əlbəttə ki, turistlərin axını daha böyük olacaq. Bu da qəsəbə sakinləri üçün yeni imkanlar yaradacaqdır. Yaxşı ordu ki, qəsəbə sakinləri turizmle bağlı məsələlərdə fəal olsunlar və bu imkanlardan istifadə etsinlər, turizm xidmətlərini qonaqlara təqdim edə bilsinlər. İndi inkişaf etmiş bir çox ölkələrin şəhərlərinin kiçik qəsəbələrində belə turizm, tarixi yerlərde yerli sakinlər bütün ümumi işlərə qoşulurlar, həm pul qazanırlar, həm öz tarixi, mədəniyyəti haqqında məlumat verirlər, eyni zamanda, turistlər üçün də gözəl şərait yaradırlar. Ona görə bu, artıq insanların özlərindən asılı olacaq.

Təbii ki, dövlət də lazımi kömək göstərəcək. Burada ictimai iaşə obyektləri, kafelər, çayxanalar turistləri cəlb edə biləcək digər obyektlər zövqlə yaradılsın ki, həyat fəal olsun, insanlar daha yaxşı yaşasınlar və xaricdən gelən qonaqlar bu gözəlliyyi görə bilsinlər.

Mən bunu demişəm, siz Balaxanı sakinləri də bunu yaxşı bilirsiniz ki, Balaxanının çox böyük tar-

miz adından Sizə dərin minnədarlılığını bildiririk. Sağ olun, var olun.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun.

Birinci xanım Mehriban Əliyeva: Cox sağ olun. Burada istedadlı rəssamlar var. Siz rəssamsınız?

Emin Ələkbərov: Bəli.

Birinci xanım Mehriban Əliyeva: Cox güzel. Bəzi el işlərinizə baxdım, çox gözəldir, böyük zövqlə yaradılıb.

Emin Ələkbərov: Çalışmışq ki, bacardığımızı edək. Yerli sakinləri qonaqlarıza arzularımızı həyata keçirdik, çalışdıq ki, öz potensialımızı göstərək.

Prezident İlham Əliyev: Biz də o şəkillərin önünde şəkil çəkdirdik.

Emin Ələkbərov: Təşəkkür edirik, Sizinlə qurur duyuruq. Mən Balaxanıda olan bütün sənətkarlar, elm adamları, ziyalılar, incəsənət, mədəniyyət xadimləri adından Sizə təşəkkürümüzü bildirirəm ki, bu cür gözəllikləri yaratmaqda bizə dəstək olmusunuz. Bir daha təşəkkür edirəm. Prezident İlham Əliyev: Əlbəttə ki, bizim planlarımızda digər qəsəbələrde görülecek işlər var, artıq müvafiq göstərişlər verilib. İlkim mərhələdə təqribən 7-8 qəsəbədə buna oxşar layihələr icra edilecek. Ancaq əlbəttə ki, bunun yüz faiz surəti olmayacaq.

İlham Əliyev: "Balaxanı kəndinin yeni dövrü başlayır"

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Balaxanı qəsəbəsində aparılan abadlıq işləri ilə tanış olublar

Əvvəli-Səh-3

Hər bir qəsəbənin özünəməxsus memarlıq üslubu var, tarixi var, tarixi görünüşü var. Ona görə hər bir qəsəbədə aparılan abadlıq işləri gərək yerli sakinlərlə de müzakirə olunsun. İlk növbədə, sakinləri narahat edən problemlər, necə ki, burada infrastruktur - kanalizasiya, dam örtükləri, binaların təmiri, elektrik xətləri, insanların gündəlik qarşılışlığı digər məsələlər həll olunur. Eyni zamanda, təmir-bərpa işləri de mütləq yerli sakinlərin iştirakı və ağısaqqalların tövsiyesi ilə aparılmalıdır. Çünkü ağısaqqallar bu kəndlərin tarixini yaşadırlar, o tarixin canlı şahidləridir. Eyni zamanda, gənc nəsil de buna qoşulur ki, hər bir kəndin özünəxas görüntüsü olsun.

Vüsalə Səlimova: Çox sağı olun, cənab Prezident. Balaxanı kəndi dünya mətbuatında neftə tanınırdı. Bundan sonra isə dünya mətbuatında bu gün Sizin köməyiniz, diqqətiniz nəticəsində aparılan bu gözəl abadlıq işləri ilə, məhz bu gözəlliklərlə tanınacaq. Buna görə de Sizə Balaxanı camaati adından təşəkkürümüzü bildiririk.

Elçin Rikabov: Şahidi olduğumuz bütün bu gözəlliklərə görə mən də bir Balaxanı sakinini kimi Sizə dərin təşəkkürümüzü bildirir.

Prezident İlham Əliyev: Balaxanının mer-meyvəsi də gözəldir. Əncirdən dərdik, dadına baxdıq.

Birinci xanım Mehriban Əliyeva: Mənim yadımı düşdü, uşaq olanda Pirşağıda bizim bağıımız var idi. Əncir tam o əncirdəndir, yaşıł, amma şirin.

Prezident İlham Əliyev: Mən dedim, o meyvələri də gərək qoruyasınız. Abşeronun üzüm növləri - "Şanı", "Ağ şanı", "Qara şanı" - indi bunlar azalıb, bəzi hallarda yoxa çıxb. Amma onlar bal kimi şirin idi, özü də salxımlar qumun üstünə sallanırdı. Gərək biz o növləri unutmayaq, itirməyək. Onlar Abşeron xas olan gözəl nemətlərdir. Ona görə bu da nəzərə alınmalıdır.

Emin Əlekberov: Çalışırıq bütün bu deyilənləri yerine yetirek. Sözsüz ki, burada olan sənətkarlar milli dəyərlərimizi, köklərimizi yaşatmalıdır. Siz bizim keramika nümunələrimizi gördünüz. Bizim xalçaçılıq müəssisələrimiz var, burada gənc nəsil iş yerləri ilə təmin olunur. Yəni, gənc nəsil açılan bu yerlərdə artıq öz potensialını tətbiq edir və sözsüz ki, onlardan bəhrələnir.

Prezident İlham Əliyev: Elədir. Mən dəfələrlə demişəm, hələ Prezident kimi fəaliyyətə başlayanda ilk aylarda bunu demişdim ki, "qa-

ra qızılı" insan kapitalına çevirməliyik. Bax, budur, "qara qızıl" insan kapitalıdır. İnsanların rifah hələ, sağlamlığı, rahatlığı, təhlükəsizliyi üçün biz neftdən gələn gəlirlərdən istifadə etdik. Deyə bilərem ki, bugün biz neftle zəngin ölkələr arasında bu siyasetə görə dünya miyasiyada qabaqcıl yerlərdəyik. Aparıcı beynəlxalq maliyyə qurumları da qeyd edirlər ki, Azərbaycanda neft insanların rifah halının yaxşılaşmasına xidmət göstərir. Çünkü indi yoxsulluğun, işsizliyin azaldılması bunun bariz nümunəsidir. Neftlə zəngin olan ölkələrdə bəzi hallarda işsizlik baş alıb gedir. Səfalet, sosial ədalətsizlik ve digər problemlər o ölkələrin cəmiyyətlərində ciddi hal alır. Amma Azərbaycanda neft insanların rifahına, ölkəmizin inkişafına xidmət göstərir.

Balaxanı və Bibiheybət dünyasının en qədim neft mərkəziidir.

Dünyada neft hasilatı buradan başlayıb. İndi Bibiheybət qəsəbəsində də oxşar layihə icra edilir. Biz orada, ilk növbədə, Bibiheybət buxtasını təmizlədik. Yadınzdadır nə gündə id? Adam baxanda dehşətə gəldi - qapqara, bütün torpaq qara, dəniz qara, o buruqlar, o direklər hamısı qara və elə bil ki, ekoloji fəlakət zonası id. Amma indi orada park salınıb. Biz Avropa Oyunlarının bəzi yarışlarını orada keçirdik. İndi marafon orada başlayır. Orada incəsənət və idman şəhərcilikləri, ölkəmizin ən böyük Su İdmanı Sarayı, bulvar yaradılıb. İkinci mərhələdə isə Bibiheybət qəsəbəsinin abadlaşdırılmasıdır. Orada da işlər gedir. Nə yerdərdir işlər?

"Bakı Abadlıq Xidmeti" MMC-nin baş direktoru Bünyad Qasımov: Cənab Prezident, Bibiheybət sözsüz ki, miqyas nöqtəyi-nəzərdən buradan balacadır. Qəsəbənin yarısından çox hissəsi artıq abadlaşdırılıb. Hazırda bir küçəmiz qalıb. Orada da kanalizasiya işləri görüllüb, bütün elektrik xətləri yerin altına salınıb.

Prezident İlham Əliyev: Ora da hazır olanda mənə deyin, gedib baxarıq. Bəli, Balaxanı və Bibiheybət dünyasının en qədim neft mərkəzləridir. O vaxt Bibiheybət-də mən göstəriş verdim, dedim bütün dünya bilməlidir ki, birinci neft quyuşu burada qazılıb. Amma bunu eks etdiren her hansı bir abidə var, yoxdur? Ona görə təklif etdim ki, orada qədim əşyalardan, tikinti materiallarından abidə kimi neft buruğunun maketi yaradılsın. İndi xaricdən gələn qonaqlar görürler ki, dünyadan en qədim neft quyuşu harada qazılmışdır, əlbəttə ki, bu yerde. Mən bu yaxınlarda demişəm, əgər o vaxt Azərbaycan müstəqil olsayıdı, əgər o vaxt o neft bizim xalqımıza çatsayıdı, bu gün biz dünyasının ən zəngin ölkəsi ola bilərdik. Amma biz müstəqilli-yimizi bərpa edəndə Balaxanı, Bibiheybət ekoloji fəlakət şəraitində idи və bizim xalqımıza nə verdi? Bu, artıq ritorik sualdır. Ona görə bu gün biz bu yerləri ekoloji fəlakət zonalarından ekoloji cənnət zonalarına çevirməliyik və bunu edirik.

Ağısaqqal, xahiş edirəm, mənim salamlarımı bütün ağısaqqallara çatdırın. Siz də bütün gənclərə, bütün qadınlara, Balaxanının bütün sakinlərinə salamlarımı çatdırın. Bir daha demək istəyirəm, şadam ki, bu işlər artıq başa çatmaq üzərdir. Sağ olun.

Elçin Rikabov: Səmimi qəlb-dən Sizə minnətdarlıq. Cəmiyyət arasına çıxırıq, balacasından böyüyündək hamısı deyir ki, Allah Sizə cansağlığı versin. İnanın, hər biri bu sözləri özüne uyğun ləhcədə deyir, rəsmi yox.

Birinci xanım Mehriban Əliyeva: Bütün sakinlərə bizim dərin hörmətimizi və salamlarımızı çatdırın. Sağ olun.

Sakinlər: Sağ olun, minnətdarlıq.

SIA Heydər Əliyev Fonduunun İctimaiyyətlə əlaqələr departamentinin rəhbəri Gülsən Əliyevanın "Qafqazinfo.az" saytına müsahibəsini təqdim edir:

- Gülsən xanım, Heydər Əliyev Fonduunun ölkəmizdə COVID-19 pandemiyası ilə mübarizəyə göstərdiyi dəstək barədə mütəmadi məlumat alırıq. Bu sahədə indiyədək hansı işlər görülüb?

- Heydər Əliyev Fondu yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasının qarşısının alınması istiqamətində ilk gündən Nazirlər Kabinetini yanında Operativ Qərargahla, qərargahın tibb bölməsi ilə yaxından çalışır və dövlət tərəfindən görülən işlər öz dəstəyini göstərir.

Bildiyiniz kimi, ölkə rəhbərliyinin tapşırığı ilə ilk gündən səhiyyə sisteminin pandemiya şəraitinə uyğunlaşdırılması üzre tədbirlər görülüb, koronavirusa yoluxma hallarının müyyənleşdirilməsi üçün laboratoriyalar qurulub, xüsusi rejimli və modul tipli xəstəxanalar yaradılıb.

Heydər Əliyev Fondu COVID-19 virusunu müyyəyen edən laboratoriyaların fealiyyətinin qısa müddətədə təşkilinə, eyni zamanda ölkəmizin yüksəkkeyfiyyətli testlərə təmin olunmasına dəstək göstərib. Fondu tərəfindən pandemiyanın ilk aylarında xüsusi rejimli xəstəxanalar üçün bir sıra müxtəlif tibbi avadanlıq və ləvazimatlar - həm qoruyucu vasitələr, tibbi geyimlər, həmdə xəstələrin müalicəsi üçün müxtəlif dərman preparatları Almaniya, Çin, Rusiya, Türkiye və digər ölkələrdən alınaraq Azərbaycana getirilib.

Biz pandemiya ilə mübarizədə iştirak edən tibbi personal üçün təlim kursları təşkil etdi, bu da onların bacarıqlarının artırılması baxımından çox faydalı oldu. COVID-19-la mübarizə aparan yerli tibb personalına dəstək məqsədilə Çin, İtaliya və Rusiyadan yüksəkxitəslili həkimlər davət etdi, onların azərbaycanlı tibb heyəti ilə birgə xəstəxanalarda çalışmalari üçün şərait yaratdıq, bununla da virusun qarşısının alınması baxımından dövlət tərəfindən görülən işlər öz dəstəyimizi vermiş oldu.

Bildiyiniz kimi, Fondu xüsusi qayğıya ehtiyacı olan insanlara daim diqqət və qayğı göstərir. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduunun prezidenti Mehriban Əliyevanın tapşırığına əsasən, koronavirustla mübarizə tədbirləri çərçivəsində Fondu tərəfindən Bakı və regionlardakı körpələr və uşaqlar, internat məktəbləri, Ahil şəxslər üçün sosial xidmet müəssisəsi, Uşaq Psixonevroloji Mərkəzi, eləcə də bir sıra digər sosial xidmet müəssisələri zəruri dezinfeksiyaedici və qoruyucu vasitələrlə təmin edildi. Eyni zamanda xüsusi karantin rejimi günlərində yaşı 65-dən çox olan şəxslərin evdən çıxmama qadağası olan müddətədə Fondu "Regional İnkışaf" İctimai Birliyinin könüllüləri ölkə üzrə bu yaş kateqoriyasındaki təhənə sahələrə yardım göstərdi. Heydər Əliyev Fondu Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fonduuna vəsait köçürmekle yanaşı, "Biz birlikdə güclüyük" aksiyasını həyata keçirdi və bu aksiyaya müxtəlif təşkilatlar qoşulmaqla aztəminatlı ailələrə 100 min-dən çox yardım paylanıldı.

Xüsusi karantin rejiminin tətbiq olunduğu müddətdə talassemiya, hemofiliya və leykoz xəstəliklərdən əziyyət çəkən uşaqlar üçün qan ehtiyatı azaldıqdan sonra Fondu prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə qanvermə aksiyaları təşkil olundu. Bu aksiyada Heydər Əliyev Fonduun əməkdaşları, eləcə də onlarla dövlət və özəl müəssisə-

selər iştirak etdi.

Hər bir Azərbaycan vətəndaşının sağlamlığı bizim üçün önemlidir və bütün görülən işlər buna xidmət edir. Pandemiya dövründə Fondu səhiyyə məsələləri ilə bağlı çoxsaylı müraciətlər edilib. Yeri gəlmışkən qeyd edim ki, ötən müddət ərzində bir sıra mədəniyyət və inqasət xadimlərinin, tibb işçilərinin müalicəsi Fondu prezidenti Mehriban Əliyevanın tapşırığı ilə nəzarət götürüldü.

- Elə növbəti sualı da bununla bağlıdır. COVID-19-a yoluxmuş Bəhram Bağırzadənin sağlamlığına qovuşmasında Fondu göstərdiyi dəstək də diqqətdən yayınmadı.

- Bəli, hər zaman olduğu kimi, müyyəyen bir problemlə rastlaşan vətəndaşlarımız və ya onların yanındalar Fonda kömək umur və biz də əlimizdən gələn köməyi etməyə çalışırıq. Fondu prezidenti Mehriban Əliyevanın tapşırığına əsasən, virusa yoluxmuş bir sıra şəxslərin, o cümlədən Bəhram Bağırzadənin müalicəsinə Fondu dəstək göstərdi.

Bəhram Bağırzadənin ailəsi Fondu prezidenti Mehriban Əliyevaya müracət edəndə onun vəziyyəti olduqca ağır idi. Əlbəttə, bu bəzim hər birmizdə narahatlıq doğrurdu. Həmin çətin anlarda biz onun ailəsi ilə, həyat yoldaşı Şəhla xanımla mütəmadi əlaqə saxlayıb, öz mənəvi dəstəyimizi göstəridik. Eyni zamanda Bəhram Bağırzadənin tezlikle sağalması üçün zəruri tibbi yardım edildi. Vaxtında edilən müdaxilələr, ECMO aparatına qoşulması və həkimlərin səyləri sayəsində Bəhram Bağırzadə sağlamlığına qovuşdu.

- Təsiri baxımından pandemiya, demək olar ki, heç bir sahədən yan keçməyib. Digər sahələrdə həyata keçirilən layihələrin icra müddətinə uzatmaq və ya dəyişmək mümkündür. Bəs minlərlə insanın ümidi yerinə çevrilmiş Heydər Əliyev Fondu səhiyyə sahəsində fealiyyətini necə davam etdirdi?

- Səhiyyə sahəsi Heydər Əliyev Fonduun fealiyyətinin prioritət istiqamətlərindən biridir. Fondu təşəbbüsü ilə paytaxt və regionlarda tibb müəssisələrinin yenidən qurulması və inşası həyata keçirilir. "Talassemiya həyata keçirilən tətbiq" kimi tətbiqlərə uşaqlara ən yüksək qayğı, "Koxlear implantasiya" kimi genişmiqyaslı layihə və proqramlar yanaşı, Fondu üz tutan minlərlə insanın sağlığı ilə bağlı müracəti üzrə tapşırıqlar yerinə yetirilir.

Fondu vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə bu sahədə görülən işləri vurğulamaq istərdim. Leyla xanım xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların müalicəsinə olduqca həssas yanaşır. Onun dəvəti ilə Çin Xalq Respublikasından ölkəmizə gəlmiş mütəxəssislər uşaq serebral iflicindən əziyyət çəkən, həmçinin autizm və daun sindromlu şəxslərin müalicəsində yaxından iştirak etmişlər. Fondu vitse-prezidentinin təşəbbüsü ilə Talassemiya Mərkəzində genetik laboratoriya mərkəzi yaradılmış, talassemiyalı xəstələr bütün lazımi dərman preparatları ile təmin edilmiş, eyni zamanda radikal müalicə üçün sümük iliyi transplantasiyası işi təkmilləşdirilmişdir. Həmçinin Talassemiya Mərkəzinin laboratoriyasında sümük iliyi donoru registrasiyasi yaradılması üzərində iş aparılır. Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzində leykemiya və he-

mofiliya xəstələri lazımi dərman preparatları ilə təmin olunur. Həmin mərkəzdə pandemiya dövründə Leyla xanımın təşəbbüsü ilə immunoplazmanın hazırlanması işinə də başlanılmışdır.

Heydər Əliyev Fondu olaraq biz fealiyyətimizin bu istiqamətdən demək olar ki, danişmırıq, edilən yardımı istiqamətdən mütəxəssis, cümlə yardım etməyi öz vətəndaş borcumuz kimi qəbul edirik.

Əlbəttə ki, pandemiya bütün sahələrdə olduğu kimi, səhiyyədən də yan keçmedi. Sərt karantin rejiminin tətbiqi, bir sıra klinikaların koronaviruslu xəstələrin müalicəsi üçün ayırmalar kimi amillər müyyəyen mənada öz təsirini göstərsə də, Heydər Əliyev Fondu bu istiqamətdə fealiyyətini bir an belə dayandırdı. Təbii ki, bu müddət ərzində biz ilk növbədə təxirəsalınmaz tibbi yardımə ehtiyacı olan insanların müalicəsinə üstünlük verdik.

İcra müddətinin uzadılması mümkün olan layihələrin, eləcə də müalicəsinin müyyəyen müddət sonra aparılması mümkün olan insanlara edilən yardımın vaxtı karantin dövründə uzadıldı və yumşalma tədbirləri başladıqda həyata keçirildi. Belə qərarlar insanların sağlamlığı qorunması namine verilirdi və müracətçilər tərəfindən anlaysıla qarşılındı. Misal üçün deyə bilərəm ki, bu ilin mart ayında Heydər Əliyev Fondu eştitme qüsurlu şəxslər üzərində koxlear implantasiya əməliyyatlarına başlamalı idi. Lakin karantin rejimi ilə bağlı aksiyanın müddəti uzadıldı, xüsusi karantin rejimi yumşaldıqdan sonra start verildi və hazırda yekunlaşmaq üzrədir.

Biz pandemiyanın əvvəl Fondu dəstəyi ilə xaricdə müalicə alan şəxslərin de müalicəsinə yarımcıq saxlamadıq. Ötən ilin iyul ayında xalq artisti Yalçın Rzazadənin səhhətində ciddi narahatlıq yaranmışdı. Fondu prezidenti Mehriban Əliyevanın tapşırığı ilə Türkiyəye göndərilen Yalçın Rzazadə orada hərtərəflı müayinə edilərək mərhələ şəkildə müalicəsi təşkil olundu. Bir neçə kurs müalicəden sonra onun səhhətində nəzerəçarpan irəliliyiş əldə edildi. Növbəti müalicə kursu pandemiya müddətinə təsadüf etsə də, onun səhhəti ilə bağlı bütün zəruri tədbirlər görüldü. 2020-ci ilin may ayında Yalçın müellim Türkiyədəki müalicəsinə başa vuraraq, Bakıya qayıtdı. Hazırda isə virusa yoluxma riski olduğuna görə insanların sağlamlığının qorunması məqsədilə səhiyyə ilə bağlı yardım ancaq ölkə hüdudlarında göstərilir.

- Yeri gəlmışkən hüquq müdafiəçisi Oqtay Gülaliyevin də Türkiyədəki müalicəsinə Heydər Əliyev Fondu dəstək göstərir. Hazırda bu dəstək davam edirmi və müalicə nə yerdədir?

- Heydər Əliyev Fondu 2019-cu ilin noyabrın 4-dən Oqtay Gülaliyevin müalicəsinə zəruri dəstək göstərir. Ötən ilin noyabr ayında Oqtay Gülaliyevin həyat yoldaşı Firuze Gülaliyeva xaricdən həkimlərin cəlb olunması, daha sonra müalicənin Türkiyədə təşkilinə yardım göstərilməsi ilə bağlı Fondu müracəti etmişdi. Heydər Əliyev Fonduun dəvəti ilə qısa müddətdə İstanbuldan Bakıya gələn həkim Oqtay Gülaliyevi xəstəxanada müayinə etdi. Ailesinin Oqtay Gülaliyevin müalicəsinin Azərbaycanda davam etdirilməsini istəyir. Bununla Türkiyədə Oqtay Gülaliyevin müalicəsinə dəstəyi dayandırmağı, Azərbaycana getirilməsinə və sonrakı müalicəsinin təşkilinə

"Heydər Əliyev Fondu ilk gündən dövlət tərəfindən görülen işlərə öz dəstəyini göstərir"

köməklik göstərilməsini xahiş edirik".

Amma təessüflər olsun ki, son günlər Oqtay Gülaliyevin oğlu sosial şəbəkələrdə çıxış edərək anasının müalicənin Azərbaycanda davam etdirilməsinə köməklik göstərilməsindən dair xahişini səsləndirmədən "Heydər Əliyev Fonduun dəstəyindən imtina etdik" deyir. Bu da, öz növbəsində ailənin müalicə ilə bağlı isteyinin nədən ibarət olmasında çəşinqılıq yaradır.

İnsanlar arasında, o cümlədən müalicənin gedisətini yaxından izleyən şəxs kimi məndə sual doğuran məqamlardan biri də müalicə müddətində oğlunun sosial şəbəkələrdə paylaşıdığı Oqtay Gülaliyevin fizioterapiya zamanı çəkilmiş videogörüntüleri id. Onun reflektiv hərəkətlərinin sağlamalı dinamikası kimi təqdim olunan bu görüntüləri izleyicilərdə yanlış fikir formalaşdırırdı.

Qeyd edim ki, Heydər Əliyev Fondu bugündək Oqtay Gülaliyevin müalicəsi ilə bağlı Türkiyədən Bakıya həkimin getirilməsinə, İstanbulda Avrasiya xəstəxanasında, Amerikan xəstəxanasında əməliyyat və müalicəsinə, eyni zamanda ötən müddətde ailə üzvlərinin İstanbul şəhərində mehmanxanada yerləşdirilməsinə və digər zəruri xərclərə vəsait ayırıb.

Müalicə həkimlərinin son rəyi - əsasən, Oqtay Gülaliyevin müalicəsinə dəstək göstərdiyimiz şəxslər barədə mütəmadi olaraq müalicə müəssisəsində hesabat alıraq. Eləcə də Amerikan xəstəxanası müntəzəm şəkildə Oqtay Gülaliyevin vəziyyəti ilə bağlı hesabat təqdim edib. Heydər Əliyev Fonduun Ekspertlər Şurası bu hesabatlar üzrə olan məlumatları dəyərləndirib və müalicənin dinamikasına uyğun olaraq, eləcə də ailəsinin xahişini səsləndirib. Oqtay Gülaliyevin müalicəsinə müvafiq dəstək davam edildi.

Onu da qeyd edim ki, İstanbulda həyat yoldaşının yanında olan Firuze Gülaliyevin həkimlərlə əlaqəsi, gündəlik müracətərinin operativ həll edilməsi üçün Fondu tərəfindən əlaqələndirici şəxs ayrılib. Bu müddət ərzində biz və şəxslən mən mütəmadi olaraq Firuze Gülaliyeva və həkim personali ilə əlaqə saxlayıb, müalicənin gedisi ilə məraqlanmışq və görülmüş bütün işlər barədə rəhbərliyə məlumat vermişik.

Sentyabrın 14-də Firuze Gülaliyeva Heydər Əliyev Fonduun icraçı direktoru ilə telefon danışığı zamanı Oqtay Gülaliyevin müalicəsi üçün Fondu tərəfindən ayrılan məliyyə dəstəyinin dayandırılmasını xahiş etdi. Bu müracət qəbul olundu, amma prosedur qaydalarına əsasən, Firuze Gülaliyevanın müalicəsi üçün Fondu tərəfindən ayrılan məliyyə dəstəyinin dayandırılmasını xahiş etdi. Buna cavab olaraq ona bildirildi ki, Heydər Əliyev Fondu Oqtay Gülaliyevin yalnız sehhəti ilə bağlı məsələlərə dəstək göstərir və onun istintaq işləri ilə bağlı müracəti Fondu yox, müvafiq dövlət qurumlarının səlahiyyətindədir.

Bundan sonra Firuze Gülaliyeva Fondu yazılı müracət edərək bunları qeyd edib: "Ailəmiz Oqtay Gülaliyevin müalicəsinin Azərbaycanda davam etdirilməsini istəyir. Bununla Türkiyədə Oqtay Gülaliyevin müalicəsinə dəstəyi dayandırmağı, Azərbaycana getirilməsinə və sonrakı müalicəsinin təşkilinə

- Heydər Əliyev Fondu həmçinin Qarabağ mühəribəsi əlliylərinə dəstək layihələrini icra edir. Aprel döyüslərində yaralanan əsgər və zabitlərin yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunması qeyd etmək olar. Bu layihə üzrə hansı işlər həyata keçirilir?

- 2016-ci ilde Aprel döyüslərində yaralanan əsgər və zabitlərin yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin edilməsi, əslində, Qarabağ mühəribəsi əlliylərinə sosial dəstək layihələri üzrə həyata keçirildiyimiz işlərin davamı idi. Fondu prezidenti Mehriban Əliyevanın şəxsi təşəbübü ilə reallaşan bu layihə bir neçə mərhələdə həyata keçirildi. İlk etapda layihə Aprel döyüsləri iştirakçılardan əhatə etdi, sonrakı mərhələlərdə əhatə dairəsi dəha da genişləndi. Bugündək 100-dən çox Qarabağ mühəribəsi iştirakçısı olan zabit və əsgər yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunub.

Fondun nümayəndələri protezleşməsi aparılan hərbçilərin müracətəli ilə daim maraqlanır. Hərbçilərin protezlərinə Fondu dəstəyi ilə həkimlərlə tərefində baxış keçirilir və zəruri xidmət göstərilir. Bu il də 50-dən çox müracət edən hərbçinin protezlərinin soketləri dəyişdirilib və digər zəruri dəstək xidməti göstərilib.

Sahibə Qafarova: "Azərbaycan xalqı heç vaxt öz ərazisində ikinci erməni dövlətinin yaradılmasına imkan verməyəcək"

Xəbər verildiyi kimi, Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın başçılığı ilə parlament nümayəndə heyəti sentyabrın 21-dən Rusiya Federasiyasında səfərdədir. Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən SİA-ya verilən məlumatə görə, səfər çərçivəsində sentyabrın 23-də Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarovanın başçılıq etdiyi parlament nümayəndə heyəti Rusiya Federasiyasının xarici işlər naziri Sergey Lavrovla görüşüb.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanı və nümayənde heyətinin salamlayan Sergey Lavrov bu səfərin Rusiya-Azərbaycan münasibələrinin daha da inkişafına dəyərli töhfə olacağına inamını bildirib. Qeyd edilib ki, Rusiya tərəfi yeni tərkibli Milli Məclisin nümayəndə heyətinin ilk səfərlərindən birini Rusiya etməsini yüksək qiymətləndirir. Ümumiyyətə, yüksək səviyyəli dövlət məmurlarının o cümlədən, Azərbaycanın yeni xarici işlər nazirinin Rusiyaya bu cür səfərləri tərəfləri maraqlandıran məsələlər etrafında fikir mübadiləsi aparmaq baxımından çox önemlidir.

Sergey Lavrov qeyd edib ki, Azərbaycan rəsmiləri ilə aparılan səhəbtələr zamanı hər iki ölkənin prezidentləri - Vladimir Putin və İlham Əliyev arasında telefon danışıqlığı zamanı qaldırılan məsələlərin həlli üçün birgə seyrlərin artırılması qərara alınıb. Rusiya Azərbaycanla həyatın bütün sahələrində o cümlədən, diplomatik müstəvidə münasibətələrinin daha da dərinləşdirmək niyyətindədir. Rusyanın xarici işlər naziri Azərbaycan parlamenti Rusiya Federal Şurası Dövlət Duması ilə əlaqələrini, nümayəndə heyətlərimizin beynəlxalq parlament təşkilatlarında iştiraklarını öncəli hesab edib.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova bildirib ki, Azərbaycan-Rusiya münasibətləri cəxəslik ənənəyə malikdir və həmişə öz xarakterik xüsusiyyətləri ile seçilir. Dövlət məstəqiliyimizi ilk tanıyan dövlətlərden biri olan Rusiya ilə Azərbaycan arasında bu illər ərzində

strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksələn güclü bir əməkdaşlıq formalaşıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Prezidenti Vladimir Putin arasında müntəzəm təmaslar, etibarlı münasibətlər strateji tərəfdaşların münasibətləri kimi xarakterizə edilə bilən münasibətlərimizə dinamizm verir.

Mükəmməl siyasi dialoqla yanaşı, ölkələrimiz arasında iqtisadi əlaqələr bu gün də dinamik inkişaf edir. Rusiya ölkəmizin əsas ticarət tərəfdaşlarından biridir. İki ölkə arasında bölgələrə əməkdaşlıq coğrafiyasının sürətli genişlənməsinə diqqət çəkən Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova bildirib ki, bu gün Azərbaycan Rusiya Federasiyasının subyektləri - Dağıstan və Tatarstan, Həştərxan, Saratov, Sverdlovsk, Ulyanovsk, Yekaterinburg, Vladimir, Volqograd və digər bölgələrlə fəal əməkdaşlıq edir.

Sədri qeyd edib ki, dövlətlerimizin parlamentləri de Azərbaycanla Rusiya arasında ikitərəfli münasibətələrin inkişafında böyük rol oynayır. Bu gün Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi ilə Rusiya Federasiyası Federal Məclisi arasında 9 yanvar 2001-ci il tarixli Əməkdaşlıq Sazişinin müddədalarına əsaslanan əlaqələr daha dinamik xarakter alır. Azərbaycan və Rusyanın milli parlament nümayəndə heyətləri ənənəvi olaraq ən vacib və aktual məsələlər bir-birini dəstəkləyərək müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində uğurlu əməkdaşlıq edirlər. Milli Məclisde və Federal Məclisde dostluq qrupları fealiyyət göstərir və qurumlar arasında daimi

ikitərəfli parlamentlərarası komissiya mövcuddur. Sədri qeyd edib ki, Cənubi Qafqazda etnik rusların sayca ən çox yaşadığı ölkə Azərbaycandır. Ölkələrimiz arasında 200-dən çox ikitərəfli sənəddən ibaret güclü hüquqi baza mövcudur. Bunların arasında Rusiya Federasiyası ilə Azərbaycan Respublikası arasında Dostluq, Əməkdaşlıq və Qarşılıqlı Təhlükəsizlik Müqaviləsi, habelə Bakı Dostluq və Strateji Əməkdaşlıq Bəyannaməsi var.

Milli Məclisin sədri bildirib ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münasibəsi bölgənin istənilən inkişafına ciddi maneələr yaratmağa davam edir. Azərbaycan münasibətinin sülh yolu ilə siyasi həllinə sadıqdır. Münasibətin həlli BMT Nizamnaməsi, BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələri və Helsinki Yekun Akti əsasında Azərbaycanın erazi bütövlüyü çərçivəsində olmalıdır. Büttövlükde, ATƏT-in Minsk Qrupunun nəticəsiz fealiyyəti fonunda bu qrupun həmsədri olan Rusiya Ermənistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münasibəsinin həlli prosesində fəal iştirak edir. Rusiya tərəfi bu sahədə çox səy göstərmişdir. Bunu birlikdə, son vaxtlar Ermənistanın Baş naziri N. Paşinyanın münaqışının həlli üçün kompromis variantının yalnız Azərbaycanın Dağılıq Qarabağ xalqının öz müddərətini təyin etmə hüququnu

tanıması şərtile müzakirə edilə biləcəyi barədə "yeddi şərt" deyilən absurd açıqlamaları, münasibətin sülh yolu ilə həll üçün dünya birliliyinin bütün səyələrini puç edir. Həm de N. Paşinyanın erməni işğalı altındaki Dağılıq Qarabağın danışçılar prosesine qoşulması barədə verdiyi açıqlamalar təqnidlərə davam getirmir.

Milli Məclisin spikeri Dağılıq Qarabağın tarixinə kiçik bir ekskurs edərək diqqətə çatdırıb ki, 1805-ci il mayın 14-də Azərbaycanda, Gence şəhərinin yaxınlığında yerləşən Kürəkçay qəsəbəsində Qarabağ xanlığının Rusyanın həkimiyəti altına keçməsi haqqında Kürəkçay müqaviləsi imzalanıb. Müqavilə Qarabağ xanı İbrahimxəlil xan və Rusiya imperiyasının generalı Pavel Sisianov tərəfindən imzalanıb. Sonraları 1813-cü il Gülvüstan və 1828-ci il Türkmençay müqaviləsi əsasında Azərbaycanın digər əraziləri de Rusiya imperiyasının tərkibinə keçdi. Rusiya imperiyası süqutu uğradıqdan sonra 1918-ci ildə Azərbaycanda Azərbaycan Demokratik Respublikası yaradıldı və 2 il mövcud oldu. 1920-ci ildə isə, məlum olduğu kimi, Azərbaycanda Sovet hakimiyəti quruldu.

Bir il sonra isə - 1921-ci ildə Bolşevik partiyasının Qafqaz bürosu Dağılıq Qarabağın Azərbaycanın tərkibində saxlanılması haqqında qərar qəbul edib. Bəzi saxtakar er-

məni mənbələrinin əsassız olaraq iddia etdiyi kimi "təhvil verilməsi" deyil, "saxlanılması" haqqında. 1923-cü ildə Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası Azərbaycanın tərkibində Dağılıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin yaradılması barədə fəman qəbul edib. Burada həyat seviyyəsi ölkənin digər regionlarından daha yüksək idi. Burada heç vaxt heç kəs milli və dini mənsubiyyətinə görə sixişdirilmişdi. Ermənistan rehbərliyi unutmamalıdır ki, müasir dünyada Azərbaycan torpaqlarının Ermənistən tərəfində işğal faktını "Ermənistən və Artsax" in ümumi təhlükəsizlik sistemi" kimi qələmə verərək gizlətmək alınmayıacaq. Xüsusən də Ermənistən Tovuz bölgəsində döyüşlərin başlanmasına səbəb olmasından və Qarabağın hüdudlarından kənardır Ermenistanın məhz bölgə üçün bütövlükde önemli olan infrastruktur obyektlərini hədəf almışdan sonra işğal faktını gizlədə bilməyəcək. Bütün bunlar beynəlxalq humanitar hüququn, o cümlədən 1949-cu il 12 avqust tarixli Cənvre Konvensiyasının və 1977-ci il iyunun 8-də qəbul edilmiş Əlavə Protokolunun ciddi şəkildə pozulması deməkdir və herbi cinayət kimi qiymətləndirilir. Həmin konvensiyaların ziddinə olaraq bu gün Azərbaycanın işğal olunmuş ərazi-lərində Ermənistən tərəfində həyata keçirilən Suriya və Livan qaçqınlarının qanunsuz məskunlaşdırılması xüsusü narahatlıq doğurur. Azərbaycan istənilən halda öz torpaqlarını işğaldan azad edəcək. Azərbaycan xalqı heç vaxt öz ərazisində ikinci erməni dövlətinin yaradılmasına imkan verməyəcək.

Sergey Lavrov Ermənistən Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqışəsi ilə əlaqədar bildirib ki, Rusiya ATƏT-nin Minsk qrupunun həmsədri kimi problemin həllinə öz dəstəyini verir və bu sahədə seylini esirgəmir. Rusiya Azərbaycanın erazi bütövlüğünü dəstəkləyir. Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədri kimi Rusyanın Dağılıq Qarabağ münaqışının həllində vasitəçi olaraq əlindən gələni esirgəməyəcəyinə inamını ifadə edib. Sonra görüşdə tərəfləri maraqlandıran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Azərbaycan parlament nümayəndə heyətinin Rusiya Federasiyasına səfəri davam edir.

Vyacheslav Volodin: "Rusiya Azərbaycanın ərazi bütövlüğünü dəstəkləyir"

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın başçılıq etdiyi Azərbaycan parlament nümayəndə heyəti sentyabrın 23-də Rusiya Federasiyasına rəsmi səfəri çərçivəsində Federal Məclisin Dövlət Dumasının Sədri Vyacheslav Volodinlə görüşüb. Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsindən SİA-ya verilən məlumatə görə, Azərbaycan nümayəndə heyətini Rusiya Dövlət Dumasında görmədən məmənnunuğu bildirən Vyacheslav Volodin iki ölkə arasında qarşılıqlı səfərlərin əhəmiyyətindən danışıb.

Bildirib ki, Rusiya və Azərbaycan strateji tərəfdaş olan ölkələrdir və hazırda iki ölkənin parlamentləri arasında əməkdaşlıq haqqında Saziş sənədi üzərində iş gedir. Rusiya təkcə parlamentlər səviyyəsində deyil, həyatın digər sahələrində də Azərbaycanla əməkdaşlığı inkişafında maraqlıdır.

Səmimi qəbul üçün təşəkkürünü bildirən Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova qeyd edib ki, məlum pandemiya səbəbindən Ru-

siyaya nəzərdə tutulan bu səfər gec həyata keçirildi. Ümidvaram ki, bizim qarşılıqlı səfərlərimiz bundan sonra da davam edəcək. Bizim birlikdə müzakirə etməli olduğumuz çox məsələlər var. Qeyd olunub ki, qarşılıqlı münasibətlərin inkişafında dövlət başçıları İlham Əliyev və Vladimir Putinin qarşılıqlı etibara əsaslanan münasibətlər və müttəmadi görüşləri böyük rol oynayıb.

Spiker Sahibə Qafarova ikitərəfli münasibətlərin inkişafında Azərbaycan və Rusiya parlamentlərinin rolunu qeyd edərək bu sahədə hər iki ölkənin parlamentində fəsiyyət göstərən döslüq qruplarının əhəmiyyətini vurğulayıb. Bildirib ki, ölkələrimiz beynəlxalq parlament təşkilatlarında uğurla əməkdaşlıq edir. Bildiyiniz kimi, Rusyanın bu quruma qayıtması məsələsinin müzakirə olunduğu Avropa Şurası Parlament Assambleyasının ötenlikli iyun sessiyasında Azərbaycan nümayəndə heyəti bütövlükde çıxış edərək Rusyanın AŞPA-ya qayıtmasına səs verdi. Milli Məclis və Federal Məclis ara-

sında daimi ikitərəfli parlamentlərarası komissiyanın mövcudluğu təqdirdəlayiqdir. Sahibə Qafarova bildirib ki, bizim ölkəmiz çox-milləti və çox konfessiyalı olmaqla, zəngin medəni və mənəvi irsə və multikulturalizm sahəsində böyük təcrübəyə sahibdir. Buna görə də ölkəmiz hər zaman digər xalqlara və dinlərə, dünya mədəniyyətlərinin müxtəlifliyinə qarşı tolerantlıq nümayiş etdirmişdir. Bu baxımdan Cənubi Qafqazda ən çox etnik rusun Azərbaycanda yaşaması tamamilə təbiiidir.

Qeyd olunub ki, ölkələrimiz arasında

200-dən çox ikitərəfli hökumətlərarası, dövlətlərarası və idarələrarası sənədləri özündə birleşdirən güclü bir hüquqi baza yaradılıb. Bu da iki ölkənin bütün sahələrdə uğurlu əməkdaşlığını şərtləndirir.

Sonra görüşdə Ermənistən-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqışəsi, Azərbaycanın Qərb bölgəsində - Tovuz rayonu ilə sərhəddə baş vermiş silahlı toqquşmalar barədə danışılıb. Sahibə Qafarova deyib ki, biz problemin beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində, ədalətli həllinə tərəfdarıq. Sühələri maraqlandıran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Azərbaycan parlament nümayəndə heyətinin Rusiya Federasiyasına səfəri davam edir.

Prezidentin köməkçisi: "Azərbaycan Ordusu qadın, uşaq və yaşlılara qarşı müharibə aparmır"

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü Hikmət Hacıyev "Report"un suallarını cavablandırıb. SİA həmin müsahibəni təqdim edir.

- Milli Məclisin deputati, Büttöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının sədri Qüdrət Həsənquliyev Azərbaycan Ordusunun Ermənistan baş nazirinin həyat yoldaşını əsir götürmək üçün səbirsizliklə gözəldiyini deyib. Bu barədə nə deyərdiniz?

- Azərbaycan Ordusu heç vaxt qadınlarla və ümumiyyətlə, mülki şəxslərlə döyüş aparmayıb. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri beynəlxalq humanitar hüquq, xüsusilə Cenevre Konvensiyalarını daim öz fəaliyyətində rəhbər tutub. Qadın, uşaq və yaşılı insanlara qarşı müharibə aparan və onları hədəfə alan məhz Ermənistan silahlı qüvvələridir. 2016-ci ilin aprel döyüşlərində, bu il 12 iyulda Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədinin Tovuz istiqamətində baş vermiş toqquşma zamanı bizi bir daha bunun şahidi olduq. Ermənistan silahlı qüvvələri tərefində yaşayış məntəqələrinin hədəfli şəkildə artilleriya atışına tutulması nəticəsində 76 yaşlı vətəndaşımız

Əziz Əzizov halak oldu.

Qüdrət Həsənquliyev təcrübəli siyasetçidir. Uzun illərdir Milli Məclisin üzvüdür. Hər kəs orduya və dövlətə ləkə yaxa biləcək təxribatçı açıqlamalardan çəkinməlidir. Qüdrət Həsənquliyev dövlət məməru ol-sayıdı, Prezident tərefindən cəzalandırılaraq vəzifəsindən azad edildi.

Ümid edirik ki, hakimiyətin qanunverici qanadı olan Milli Məclis tərefindən qanunda təsbit olunmuş qaydada müvafiq tədbirlər görülecek.

- *Sosial şəbəkələrdə Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti tərefindən ehtiyatda olan hərbi vəzifələrin müxtəlif ixtisaslar üzrə təlim toplanışına çağırılması barədə bəzi spekulativ fikirlər səslənir. Hətta bunu səfərbərlik kimi qələmə verənlər də vardur. Bunu necə şərh edərdiniz?*

- Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə

Çağırış üzrə Dövlət Xidməti tərefindən ehtiyatda olan herbi vəzifələrin müxtəlif ixtisaslar üzrə təlim toplanışına çağırılması qanunda nəzərde tutulmuş ve müntəzəm əsasda həyata keçirilən tədbirdir. Bunun səfərbərlik adlandırılmasından tamamilə yanlışdır. Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri şəxsi heyətə tam şəkildə komplektləşdirilmişdir. Xüsusi səfərbərlik tədbirlərinə ehtiyac belə yoxdur. Ehtiyatda olan herbi vəzifələrin hərbi hazırlıq və bacarıqlarının yoxlanılması, onların həzırlıq səviyyəsinin daim artırılması dünyanyan ekşər ölkələrində de geniş tətbiq olunan praktikadır. Müqayisə üçün qeyd edək ki, İsvəçrə, İsrail, Skandinaviya ölkələrində bu sahədə çox tələbkar sistem mövcuddur.

"Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa esasən ölkəmizdə hərbi toplantı tədbirləri həyata keçirilir ki, buna başqa bir don geyindirmək və ya cəmiyyətdə təşviş yaratmaq tamamilə əsassızdır. Ermənistan xüsusi xidmət orqanlarının kibər

diversant qruplarının azərbaycanlı adını daşıyan saxta sosial media ünvanları vasitəsilə bu kimi təxribatçı mövzuları yayması da istisna edilməməlidir.

Ordu və Əsgər möqəddəs mövzudur. Bu mövzuda yazan, sosial mediada paylaşım edən hər bir şəxs öz vətəndaşlıq borcunu və məsuliyyətini dərk etməlidir.

- *Bu günlərdə xarici mediada və bəzi sosial şəbəkə profillərində guya Suriyadan Azərbaycana döyüşçülərin gətirilməsi barədə məlumatlar verilmişdir. Bu barədə nə deyərdiniz?*

- Birmənali şəkildə qeyd etmek istərdim ki, bu, yalan və saxta məlumatdır. Bu məlumatın arxasında Ermənistanın xüsusi xidmət orqanları durur. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri şəxsi heyətə tam komplektləşdirilmişdir. Ordumuzun yüksək döyüş hazırlığı vardır və Ermənistanın hər bir təxribatının qarşısını almağa qadırdır. Muzdlulara və terrorçulara ehtiyac olan məhz Ermənistan ordusudur. 90-ci illərdə Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin aktiv fazasında Ermənistan Livan, Fransa, ABŞ vətəndaşı olan erməni terrorçularından muzdalu kimi istifadə etmişdir. Xocalı soyqırımının töredilməsində iştirak etmiş və muzdalu terrorçulardan ibaret "Arabo" və "Aramo" terrorçu dəstələrinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin tərkibində xidmət etməsi faktıdır. İndi de Ermənistan Livan və Suriyadan gətirilən erməni mənşəli şəxsləri muzdalu kimi Ermənistan silahlı qüvvələrinin tərkibinə daxil edir. Ermənistan tərəfi Yaxın Şərqdə digər istiqamət

üzrə terrorçuların Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərinə getirilməsi kanalları üzərində iş aparır.

Ona görə də bu xəbərlər növbəti saxta məlumatlardan başqa bir şey deyildir.

- *Sosial şəbəkələrdə yayılan saxta məlumatlara və bu kimi manipulativ fəaliyyətlərə qarşı mübarizəni necə görürsünüz?*

- Ümumiyyətlə, ölkəmizin sosial şəbəkə seqmentində bəzi davranış və ifadə tərzi, qeyri-peşkar və məsuliyyətsiz şəhərlər, saxta və yalan məlumatların yayılması tezliyi və intensivliyi, ordunun fəaliyyəti haqqında paylaşımlar ciddi narahatlıq doğurur. Birmənali şəkildə başa düşülməlidir ki, hər hansı fərdin sosial şəbəkələrdə paylaşıdığı məlumat və ya xəbər yoxlanılmamış, yanlış, qərəzli və təhrikçi ola bilər. Bəzən iş o həddə çatır ki, peşəkar media araşdırımdan sosial şəbəkədə yoxlanmış xəbərə istinad edir.

Qeyd olunanlar sosial şəbəkələrin müsbət tərəflərini inkar etmir. Bu problem bütün dünyada mövcuddur. İlk növbədə, ölkə ictimaiyyətində, xüsusi gənclər arasında sosial şəbəkə maarifləndirilməsinin artırılmasına ehtiyac var. Bu da onlarda sosial şəbəkələrin zərərlə təsirlərindən qorunmaq üçün intellektual immuniteti artırıa bilər.

Sosial şəbəkələri təsis edən böyük şirkətlər də öz məsuliyyətlərini başa düşməli və yalnız müyyəyen etdikləri sünü intellektin imkanları daxilində bu probleme baxmamalı, sosial şəbəkələrdə cəreyan edən negativ tendensiyalara qarşı effektiv tənzimləyici mexanizmlər təqdim etməlidirlər.

Nazirlər Kabinetin bütçə məsələlərini müzakirə edib

Sentyabrın 23-də Nazirlər Kabinetində Baş Nazir Əli Əsədovun sədrliyi ilə Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il üzrə dövlət bütçəsinin və icmal bütçənin layihələri və sonrakı üç il üçün icmal bütçənin göstəriciləri, Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il və gələn üç il üzrə iqtisadi və sosial inkişaf konsepsiyası və proqnoz göstəricilərinin müzakirəsinə həsr olunmuş iclas keçirilib.

Bu barədə AZERTAC-a Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib. Baş Nazir Əli Əsədov bildirib ki, pandemiya nəticəsində "global məcmu tələbin azalması, dünya bazarlarında nefit qiyət volatiliyyinin yüksəlməsi, həmçinin məhdudlaşdırıcı tədbirlərin tətbiqi bütün dünya ölkələrində olduğu kimi, Azərbaycan iqtisadiyyatına da təsirsiz ötüşmeyib və nəticədə ölkəmizdə də iqtisadi feallığın azalması müşahidə olunub".

Baş Nazir xərclərin səmərəliliyi və qənaətin vaciblığını vurgulayaraq deyib: "Bütçə təşkilatları tərefində cari xərclərdən səmərələ, düzgün istiqamətdə və qənaəticil istifadə olunmalıdır. Çünkü bir çox

şirkətlərinin fəaliyyətinin səmərəliyi artırılması haqda tapşırıqına calb edib: "Prezident İlham Əliyev avqustun 6-da keçirdiyi videomüşavirədə dövlət şirkətlərində idarəetmənin təkmilləşdirilməsini, dövlət tərefində maliyyə dəstəyinin göstərilməsinə baxmayaq, onların fealiyyətinin səmərəli olmadığını, ekşər dövlət şirkətlərinin maliyyə vəziyyətinin ağır olduğunu, borclanma yükünün artlığını və bu sahədə nəzarət funksiyasının kifayət qədər effektiv olmadığını bildirib.

Qeyd olunan problemlərin həlli məqsədilə Prezident İlham Əliyevin 7 avqust tarixli Fərmanı ilə Azərbaycan İnvestisiya Holdingi yaradılıb və bu qurumun qarşısında çox vacib və ciddi tapşırıqlar qoyulub".

Qeyd olunub ki, ölkənin hərbi potensialının və ordu quruculuğunu daha da gücləndirilməsi istiqamətində növbəti ilin bütçəsində də ciddi artım nəzərə alınır və ölkənin müdafiə qabiliyətinin və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, xüsusi müdafiə xarakterli layihələr və tədbirlər üçün maliyyə təminatı-

nin yaradılması növbəti bütçə ilində də öz prioritətiini saxlayacaq.

Baş Nazir qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ortamüddətli perspektivdə, o cümlədən 2021-ci ildə də Hökumət qarşısında qoyulan bütün tapşırıqlar vaxtında və bütövlükdə icra olunacaq.

İclasda İqtisadiyyat naziri Miyakıl Cabbarov, Maliyyə nazirinin müavini Azer Bayramov, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayev, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Baş naziri Səbahi Məmmədov, Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Səfir Mehdiyev, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri

Rövşən Rzayev çıxış edərək bütçə layihəsi haqda fikirlərini bildirib. Sonda Nazirlər Kabinetin xüsusi Qərarla "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il üzrə dövlət bütçəsinin və icmal bütçənin layihələri və sonrakı üç il üçün icmal bütçənin göstəriciləri" və "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il və gələn üç il üzrə iqtisadi və sosial inkişaf konsepsiyası və proqnoz göstəricilərinin beyənilməsi və layihələrin və "Bütçə sistemi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 12-ci maddəsində nəzərdə tutulan digər sənədlərlə birlikdə Azərbaycan Respublikasının Prezidentine təqdim edilməsi haqqda Qərar qəbul edib.

SIA "Resurs" Analytic Information Center's Director Rasim Quliyev's speech to SƏS TV about his visit to Azerbaijan.

- Rasim müəllim, sentyabrın 19-da Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodunda "Abşeron" yatağının dəniz əməliyyatlarının təməlqoyma mərasimində Azərbaycan televiziyalarına müsahibəsi zamanı Prezident İlham Əliyev bir sira məsələlərdən danışdı. Eyni zamanda Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə bağlı bəzi məqamlara toxundu, məsajlar səsləndirdi. Bununla bağlı fikirlerinizi bilmək maraqlı olardı.

- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sentyabrın 19-da Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodunda "Abşeron" yatağının dəniz əməliyyatlarının təməlqoyma mərasimində istirak etdi. "Ösrin müqaviləsi"nin ildönmüne təsadüf edirdi. Bildiyiniz ki, 1994-cü il sentyabrın 20-də "Ösrin müqaviləsi" imzalanmışdır. Mehz belə bir günde, "Neftçilər Günü" ərefəsində Cənab Prezidentin "Abşeron" yatağının təməlqoyma mərasimində xüsusi olaraq jurnalistlərə müsahibə vermesi çox böyük bir hadisədir. Burada səhbat nədən gedir? Onu xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev hər hərəkəti, jesti ilə diplomatik dili ilə protokolu çox gözəl bilən və ifadə etməyin bacaran nadir siyasetçilərdən biridir. Və "Abşeron" yatağının dəniz əməliyyatlarının təməlqoyma mərasiminin tarixi də təsdiq seçilməmişdir.

Məlum Tovuz hadisələrindən sonra Cənubi Qafqazda ən böyük transmilli meqa layihələrin müəlli fi, təşkilatçısı, bəzi hallarda sərma yecisi olan Azərbaycana qarşı dünyada yeni baxış yarandı. Ermənilərin isə Azərbaycan-Ermənistan sərhədində, Tovuz istiqamətində təxribatlar törfənləri təsadüfü deyildi. Ermənilər birdən-bire münaqişə bölgəsində xeyli kənarda, Azərbaycan-Ermenistan sərhədində hücuma keçdilər, təxribat törfənlərlər. Söyüdən ərazidən isə çox böyük beynəlxalq layihələr keçir. Hansı ki, o layihələrin Avropanın enerji təhlükəsizliyində çox böyük rol var. Orta Asiya ölkəleri, Azərbaycan və Türkiye bu layihələrin iştirakçıdır. Bu layihələr regionda ve dünyada yenilik gətirə, vəd edə bilən layihələrdir. Ermenistan qəfildən bu layihələrə qarşı təxribat etmək isteyir. Sual olunur, əgər Ermenistan həm böyük beynəlxalq layihələrə, həm Avropanın təhlükəsizliyinin təminatmasına əmək gərəkliyini qarşı çıxmış meqa layihələre qarşı çıxmaga belə cəsaretlidirsə, ele o layihələrdə iştirak edib iqtisadi qazanc əldə edə, iqtisadi pay ala bilməzdimi? Ermenistan ümumiyyətə, regionda tərtib edilmiş bütün iq-

tisadi perspektiv layihələrdən kənarda qalıb. Sözsüz ki, bu da Ermənistanın gələcək iqtisadi inkişafına yaxşı heç ne

mənistan münaqişənin coğrafiyasını daha da genişləndirmək istəyirdi. Eyni zamanda Rusyanın rəhbərlik etdiyi Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatını (KTMT) da bura cəlb etmək isteyirdi. Ancaq, Ermənistanın istədiyi neticə əldə olunmadı və gözləntilərin əksinə olaraq yerində oturduldu, tutarlı hərbi cavabı verildi. Plannın ikinci tərəfi de uğursuz oldu, yəni KTMT-dən nə hərbi, nə də siyasi dəstək qazana bilmədi. Azərbaycan isə bütün dünyaya sübut etdi ki, Ermənistan təxribatçıdır. Azərbaycan eyni zamanda Qoşulmama Hərəkatının, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının, Türkilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının dəstəyini aldı. Həmçinin bir necə dövlətdən, xüsusilə Türkiye və Pakistanın açıq hərbi və siyasi dəstək aldı.

"Sorosun uşaqları" adlandırılın bir kəsim Ermənistanda guya inqilab edərək, əslində bu bir əməliyyat idи və "steckanda firtına" əməliyyatı ilə hakimiyəti ələ keçiriblər. Lakin hakimiyəti ələ keçirdikdən sonra onlar verdikləri vədləri yeri-ne yetirə bilməyiblər. Birinci, Ermənistanın iqtisadi potensialı bu-na imkan vermir. İkinci, hüquqi vədləri yerinə yetirməyiblər, çünki Ermənistandakı "inqilab" qədər hərbi xunta hakimiyətde idи və onlar qeyri-qanuni, qaçaqmalçılıq yolu ilə zənginləşmişdilər. Yeni hakimiyətə gələn iqtidarı da bu tələyə düşməli idи və düşdü də. Bəs, nə etmək lazım idи? Məhərəb ilə ölkənin daxili vəziyyətini nəzareti altına almaq lazım idи, eyni zamanda Rusiya ilə yaxınlaşmaq yolunu seçmeli idи.

- Rasim müəllim, Ermənistan son bir neçə ayda ard-arda törfəndi təxribatlarla nəyi qazana bildi, nələr əldə etdi? Rusyanın bu proseslərdə rolü nədən ibarət idi?

- Rusiya perspektiv baxımından Azərbaycanın böyük qonşusudur, həm də strateji tərefədədir. Bir çox beynəlxalq, iqtisadi və s. məsələlərdə tərefədəşləq edir. Rusyanın Ermənistani silahlı təmin etməsinə gəlincə, heç kime sərr deyil ki, Ermənistanın əsas silah təminatçısı Rusiyadır. Azərbaycan isə dünyadan ən müasir silahları almaq, getirmek və hətta burda modernləşdirmək imkanı var. Hər ne qədər Rusiya və bəzi dövlətlər Ermənistani silah-sursatla təchiz etse de Azərbaycan hazırlı regionda hərbi potensialına görə, müqayisə olunmaz dərəcəde imkanlıdır. Eyni zamanda Azərbaycan beynəlxalq aləmə, siyasetə, iqtisadiyyata töhfə verə bilən böyük layihələrin mərkəzində dayanır. Azərbaycan böyük neft qaz layihələrinin təşəbbüskarıdır, icraçıdır, sərmayəçisidir, həm də irade göstərən bir dövlətdir. Bu layihələrin icrası üçün təkcə iqtisadi investisiya bəs etmir, siyasi irade də lazımdır. Çünkü müxtəlif tərefələrdən təzyiqlər olub və bu gün də var. Söyüdən hadisələr də bu təzyiqlərin bir formasıdır. Azərbaycan eyni zamanda böyük daşmaçılıq, logistika mərkəzidir. Hansı ki, bura quru, dəniz yolu,

vəd etmir. Bəs, necə oldu ki, Ermənistan birdən-bire özündə cəsarət tapdı və təxribatlara əl atdı? Bu məsələyə baxarkən, həmin dövr üçün bəlkə də prosesin bəzi məqamları qaranlıq qala bilərdi. Ancaq ondan sonraki proseslərin hamısı bunu açıq göstərir ki, məhərəb gəde-gedə, əgər bu dövlətə dolayı yollarla böyük miqdarda silah çatdırırsa, deməli bu, təkce Ermənistən şılaqlığı kimi qələmə verile bilmezdi. Ona görə də, biz "Resurs" Analitik İnformasiya Mərkəz olaraq həmin vaxtı "Tovuz təxribatı başa çatdı?" adlı analitik materialı dərc etdik. Bu məqale Azərbaycan və Türkiye mətbuatında geniş şəkildə işıqlandırıldı. Biz orda da sual qoymuşduq, "Tovuz təxribatı ilə ermənilərin təxribatı başa çatdı?". Birinci sual isə o idi ki, niyə məhz Ermənistan başlayır?

Açıq bunlar müzakirə mövzusu deyil, yeni bütün dünyada artıq yüzde-yüz sübut olunub ki, təxribat Ermənistən başlayıb. Ermənistən Tovuz istiqamətində təxribat törfənlərə bura nəyi cəlb etmək istəyirdi? Biz analitik məqaləmizde araşdırma aparmışdıq və bütün parametrlərlə Ermənistən Azərbaycana uduzur. Azərbaycanın aktiv hərbi şəxsi heyəti 66 min-dən çoxdur, Ermənistən isə hadadasa 20 min cıvarındadır. Bu, ABŞ-in "Global Firepower" Beynəlxalq Araşdırma Təşkilatı tərəfindən 2019-cu ildə verilən informasiyalardır. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin şəxsi heyəti 374 500 nəfərdir. Bir sözə, iqtisadi parametrlər, hərbi potensial, şəxsi heyət, silah-sursatın müasir texniki vəziyyəti baxımından Azərbaycanın potensialı Ermənistəndən ən azı 3 dəfə artıqdır. Bəs necə olur ki, bələ bir vəziyyətdə Ermənistən Azərbaycanla sərhəddə təxribat törfənlərə özündə cəsarət tapır?

Övvələ onu qeyd etmək lazımdır ki, münaqişə bölgəsində ermənilər təxribat törfənlərlər və artıq bir necə dəfə dərslərini alıblar. Həmin dövrde Azərbaycana təzyiq göstərib, məhərəbinin dayandırılmasını tələb edən qüvvələr də ayındır. Halbuki, Ermənistən-Azərbaycan sərhədində təxribat törfənlərlərə iştirak edib iqtisadi qazanc əldə edə, iqtisadi pay ala bilməzdimi? Ermənistən ümumiyyətə, regionda tərtib edilmiş bütün iq-

Rasim Quliyev: "Sülh istəyirsənə, mühəribəyə hazır olmalıdır"

hava nəqliyyatı, həmçinin dəmir yolu daxildir. Azərbaycan logistik mərkəz olaraq Şərqi-Qərb dəhlizinin, Şimal-Cənub dəhlizinin, bu halqalar zəncirinin açarbəndidir. O baxımdan hazırlı durumda Azərbaycana nə doktrinasında, nə də öz prioritətlərində məhərəbə ehtiyac yoxdur. Sadəcə, Azərbaycana işğal olunmuş torpaqlarını azad etmək lazımdır və vacibdir.

Yeri gəlmışkən, Azərbaycan Prezidentinin "Abşeron" yatağının dəniz əməliyyatlarının təməlqoyma mərasimində, "Neftçilər Günü"ndə çıxışı zamanı məhərəbə anonsu verməsi bax, bunu ifadə edir. Yəni biz o enerji layihələrini müdafiə edirik, Avropanın, regionun təhlükəsizliyində milli maraqlarının ifadəsində, iqtisadi inkişafının ifadəsində Azərbaycan heç vaxtı milli maraqların heç kime güzəştə getmək fikrində deyil. Və bu tədbirdə söyügedən layihələrin müdafiəsi olaraq məhərəbə anonsunu etməyin bir mənası budur. İkinci mənəsi, həmin tədbirdə Cənab Prezident Azərbaycan televiziyalarına müsahibə verdi. Bu müsahibə nə deməkdir? Prezident İlham Əliyev yerli televiziylar vasitələri ilə Azərbaycan-Ermenistan arasında münaqişə ilə bağlı indiyə qədər aparılan danışqların mahiyyətini iqtisaiyyətə açıqladı. Bu, əslində Cənab Prezidentin yerli iqtisaiyyətə, auditoriyaya, xarici mütəxəssislərə, ekspertlərə, idiyiyyəti olan şəxslərə, dövlətlərə verdiyi bəyanat və mesaj ididir. Cənab Prezident çıxışı zamanı danışqların bir növ məxfiliyinə də son qoydu. Eyni zamanda bu danışqların indiyə qədər olan hissəsi ilə öz xalqını məlumatlandırdı. Bildirdi ki, Paşinyan hakimiyətə geləndə məhərəbə komandasından fərqli olaraq sülh danışqlarına ümidiələr söz verib və xahiş edib ki, onlara vaxt verilsin ki, bu danışqlara hazırlanılsın və Azərbaycanda da danışqların sülh yolu ilə həll olunacağına, nəticələnəcəyinə ümidi yaradıb. Əslində Azərbaycan tərəfi Paşinyanın verdiyi ümidiərə inanıb gözləmirik. Biz ona inanmırıq, sadəcə olaraq, biz ona sübut etməli idik ki, danışqları etmək istəyirsin buyur. Ancaq onun sonrakı mətiqszə bəyanatları və hərəkətləri artıq bizim əlimizə əsas verdi ki, bütün beynəlxalq qurumlara və beynəlxalq iqtisaiyyətə sübut edək ki, o şəxs heç də dediyi kimi sülh tərəfdarı deyil. Yəni, bu şəxs sülh danışqlarını sona yetirdi. Biz onuzdan Paşinyanın savadsız və siyasetdən başı çıxmayan insan olduğunu bilirik, ancaq o, Ermənistən rəsmi olaraq təmsil edən şəxsdir. Əgər sabah Paşinyan yox, onun yerine başqası olsa, Ermənistən rəsmi şəxs kimi temsil etsə, biz həmin şəxsə də danışqlar aparmaq zorundayıq. Bir sözə, biz onu rəsmi şəxs kimi qəbul edib, ona vaxt verdik, ancaq bu vaxt ərzində o əksinə, Ermənistəni beynəlxalq səviyyədə faktiki siyasi və hüquqi tərəfdən məğlub etdi, yəni özü Ermənistənin təcavüzkar olduğunu etiraf etdi, Qarabağ işğal etdiyi etiraf etdi, bütün hüquqi, siyasi müstəvidə Ermənistəni Azə-

baycana uduzdurdu. Əslində Ermənistən çoxdan uduzmüşdə, bu-nu bir dəaha rəsmiləşdirdi. Hərbi potensial baxımdan da Azərbaycan Ermənistəndən qat-qat üstündür. Qarabağ işğal faktını hüquqi, siyasi tərəfdən bəz qazanmışdır. İndi bu faktı reallaşdırmaq lazımdır. Cənab Prezident öz müsahibəsində xalqına bu hesabatı verdi. Eyni zamanda həm də müraciət etdi. Çünkü Prezidentimiz bilir ki, xalq, ictimai rəy torpaqların azad olunması yüzde-yüz isteyir. Prezident bilir ki, torpaqların azad olunması bu gün sosial sıfırıdır. Prezident bilir ki, xalq yüzde-yüz Cənab Prezidenti, Ali Baş Komandanı müdafiə edir və bununla belə yena Özünə borc bildi ki, xalqa müraciət etsin, xalqa danışqlar barədə hesabat versin, izahat versin və məhərəbə üçün icazə istəsin. Prezidentimiz həm öz xalqına, həm də xaricidəki lər çatdırmaq istədiyinin kökündə əsas bu durur. Yeri gəlmışkən, Cənab Prezidenti artıq Tovuz hadisələrindən və sonrakı təxribatlardan sonra Azərbaycanın hərbi-siyasi məsələlərini detallaşdırı. Xüsusi olaraq buna qeyd etmək lazımdır ki, son Türkiye səfərindən sonra gəlib və fikirlərini açıq-aydın ifadə etdi. Madam ki, Ermənistən tərəfi danışqlar prosesini pozur, beynəlxalq hüquqi tapdaları, BMT-nin qərarlarını icra etmir, beynəlxalq hüququ saymır və təxribat törətmək, işğal altında saxlamaqda davam edirə, şərt irəli sürürə, bizim də bir şərtimiz var, torpaqlarımız qeyd-şərtsiz azad olunmalıdır. Prezident açıq şəkildə dedi, madam ki, danışqlarda bir mövzu yoxdur, imitasiya xatırına danışq olmayıacaq. Əgər bu danışqları Ermənistən pozubsa və artıq bütün parametrlərle imkanımız var. Cənab Prezidenti, Paşinyan hakimiyətə geləndə məhərəbə komandasından fərqli olaraq sülh danışqlarına ümidiələr söz verib və xahiş edib ki, onlara vaxt verilsin ki, bu danışqlara hazırlanılsın və Azərbaycanda da danışqların sülh yolu ilə həll olunacağına, nəticələnəcəyinə ümidi yaradıb. Əslində Azərbaycan tərəfi Paşinyanın verdiyi ümidiərə inanıb gözləmirik. Biz ona inanmırıq, sadəcə olaraq, biz ona sübut etməli idik ki, danışqları etmək istəyirsin buyur. Ancaq onun sonrakı mətiqszə bəyanatları və hərəkətləri artıq bizim əlimizə əsas verdi ki, bütün beynəlxalq qurumlara və beynəlxalq iqtisaiyyətə sübut edək ki, o şəxs heç də dediyi kimi sülh tərəfdarı deyil. Yəni, bu şəxs sülh danışqlarını sona yetirdi. Biz onuzdan Paşinyanın savadsız və siyasetdən başı çıxmayan insan olduğunu bilirik, ancaq o, Ermənistən rəsmi olaraq təmsil edən şəxsdir. Əgər sabah Paşinyan yox, onun yerine başqası olsa, Ermənistən rəsmi şəxs kimi temsil etsə, biz həmin şəxsə də danışqlar aparmaq zorundayıq. Bir sözə, biz onu rəsmi şəxs kimi qəbul edib, ona vaxt verdik, ancaq bu vaxt ərzində o əksinə, Ermənistəni beynəlxalq səviyyədə faktiki siyasi və hüquqi tərəfdən məğlub etdi, yəni özü Ermənistənin təcavüzkar olduğunu etiraf etdi, Qarabağ işğal etdiyi etiraf etdi, bütün hüquqi, siyasi müstəvidə Ermənistəni Azə-

rbaycanın işğal faktını hüquqi, siyasi tərəfdən bəz qazanmışdır. İndi bu faktı reallaşdırmaq lazımdır. Cənab Prezident öz müsahibəsində xalqına bu hesabatı verdi. Eyni zamanda həm də müraciət etdi. Çünkü Prezidentimiz bilir ki, xalq, ictimai rəy torpaqların azad olunması yüzde-yüz isteyir. Prezident bilir ki, torpaqların azad olunması bu gün sosial sıfırıdır. Prezident bilir ki, xalq yüzde-yüz Cənab Prezidenti, Ali Baş Komandanı müdafiə edir və bununla belə yena Özünə borc bildi ki, xalqa müraciət etsin, xalqa danışqlar barədə hesabat versin, izahat versin və məhərəbə üçün icazə istəsin. Prezidentimiz həm öz xalqına, həm də xaricidəki lər çatdırmaq istədiyinin kökündə əsas bu durur. Yeri gəlmışkən, Cənab Prezidenti artıq Tovuz hadisələrindən və sonrakı təxribatlardan sonra Azərbaycanın hərbi-siyasi məsələlərini detallaşdırı. Xüsusi olaraq buna qeyd etmək lazımdır ki, son Türkiye səfərindən sonra gəlib və fikirlərini açıq-aydın ifadə etdi. Madam ki, Ermənistən tərəfi danışqlar prosesini pozur, beynəlxalq hüquqi tapdaları, BMT-nin qərarlarını icra etmir, beynəlxalq hüququ saymır və təxribat törətmək, işğal altında saxlamaqda davam edirə, şərt irəli sürürə, bizim də bir şərtimiz var, torpaqlarımız qeyd-şərtsiz azad olunmalıdır. Prezident açıq şəkildə dedi, madam ki, danışqlarda bir mövzu yoxdur, imitasiya xatırına danışq olmayıacaq. Əgər bu danışqları Ermənistən pozubsa

Azərbaycanın xarici siyasiyyası şərtlər daxilində

The screenshot shows a news article from the website newtimes.az. The article is titled "Azərbaycanın xarici siyaseti: sürətlə dəyişən geosiyasi şərtlər daxilində yeni məzmun çalarları". The page includes a sidebar with links to other articles and social media sharing options.

Müasir dünyada istər regional, istərsə də beynəlxalq proseslərdə qeyri-müəyyənlik və risklər artdıqca müstəqil dövlətlərin xarici siyaset prioritetlərinin məzmunu daha da aktuallaşır. Hər bir dövlət xarici siyaset məqsədlərinin uğurla həyata keçirilməsi üçün əlavə güc sərf etməli olur. Bu zaman mövcud vəziyyətin düzgün qiymətləndirilməsi və səmərəli fəaliyyət yolunun seçilməsi vəzifəsi ön plana çıxır. Cənubi Qafqaz ənənəvi olaraq global geosiyasının ən fəal istiqamətlərindən biri olub. Hazırda da bu region uğrunda böyük dövlətlərin amansız mübarizəsi davam edir. Onun fonunda Ermənistanın təcavüzkar və pozucu xarici siyaseti regionda risk və qeyri-müəyyənliyi artırır. Vurğulanan məqamların fonunda Azərbaycanın xarici siyasetini necə xarakterizə etmək olar? Ölkə rəhbərliyinin bu istiqamətdə atlığı addımların üzərində geosiyasi kontekstdə geniş dayanmağa ciddi ehtiyac duyuruq.

Cənubi Qafqazın ən güclüsü: yeni çağırışlara çevik reaksiya

Qlobal miqyasda müstəqil və uğurlu xarici siyaset yeritmək ince və geniş yanaşma tələb edir. Tarihi təcrübə göstərir ki, bu prosesdə qarşıya çoxlu sayıda problemlər çıxır və ya qəsdən çıxırlı. Onların həlli liderin qətiyyətindən çox asildir. Azərbaycan Cənubi Qafqazda xarici siyasetində müstəqilliyi da-im üstün tutan güclü dövlətdir. Ulu öndər Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi xarici siyaset kursu həm zamanın sınaqlarından böyük uğurla çıxmışdır, həm də Prezident İlham Əliyev tərəfindən böyük inamlı davam etdirilməkdədir. Bu tezisin işi-

gında Azərbaycanın xarici siyasetinin prioritet aspektlərinə geosiyasi-nəzəri olaraq baxmağa çalışacaq.

Məlumdur ki, bütün dünya dövlətləri son illər baş verən qlobal proseslərin təsiri ilə xarici siyasetlərinin korrektə etməye məcbur qalıbları. Hətta ABŞ, Çin və Rusiya kimi supergüclər belə müəyyən istiqamətlərdə xarici siyaset kurslarına yenidən baxmağa başlayıblar. Bu sırada Vaşinqton və Moskvanın Cənubi Qafqaz siyasetlərinə hansı aspektde düzəlişlər etməyə başlamaları maraq kəsb edir. Çünkü həmin faktorun yerli dövlətlərin xarici siyaset kursuna da mümkün təsirində danışmaq mümkündür.

Amerika Gürcüstanda geosiyati-

si üstünlük əldə etdiğindən sonra Ermənistanda möhkəmənməyə can atır. Ayrıca Soros Fondu vasitəsilə Vaşinqton Ermənistanın siyasi və iqtimai həyatına ciddi təsir etməyə başlayıb. Ekspertlərin yekdil rəyi nə görə, Nikol Paşinyan məhz onların "layihəsi"dir. Bununla Ermənistanın siyasi mühitində parçalanma tendensiyasına yeni tekan verilib və eyni zamanda, geosiyasi aspektdə regionda qeyri-müəyyənlik artıb. Ermənistan daxilində və onun ətrafında müşahidə edilən proseslər bu tezisi təsdiqləyir. Tovuz təxribatına da həmin prizman danıbaxmaq olar.

Gürcüstana bağlı Vaşinqtonun mövqeyində elə bir dəyişiklik yoxdur. Lakin Gürcüstan hakimiyəti-

ne seçki islahatları ilə bağlı olan təzyiqlər göstərdi ki, Amerikanı bu ölkədə heç də hər şey qane etmir. Bu, Gürcüstana bundan sonra da müxtəlif məsələlərlə bağlı təzyiqlərin ola biləcəyi anlamına gəlir.

Ermənistan və Gürcüstandan fərqli olaraq, ABS-in Azərbaycan siyasetində elə bir ciddi dəyişiklik gözə dəymir. Bunun səbəbi Azərbaycanın bütün istiqamətlərdə uğur qazanmasıdır. Bakı müstəqil siyaset kursundan zərrə qədər da kenara çəkilir və Vaşinqton anlaysır ki, belə şəraitdə təzyiqin nəticəsi olmayacaq. Digər tərəfdən, Azərbaycanın enerjidaşıyıcıları sahəsində həyata keçirdiyi siyaset bütün dünyadan enerji təhlükəsizliyi üçün əhəmiyyət kəsb edir. Va-

şinqton bu məqama son zamanlar daha çox üstünlük verir və Azərbaycanla əlaqələri genişləndirməyə çalışır.

Neticədə, geosiyasi kontekstdə çox maraqlı mənzərə alınır: Qərb Cənubi Qafqazda Azərbaycansız hər hansı böyük layihənin reallaşmasının mümkün olmadığını siyasi səviyyədə qəbul edir! Bu da onların Ermənistana himayədarlıq siyasetində müəyyən korreksiyalara səbəb olur. Deməli, faktiki olaraq, Azərbaycanın tutduğu qətiyyətli və müstəqil xarici siyaset yolu böyük dövlətlərin belə regional siyasetinə getdikcə daha çox təsir etməyə başlayıb.

Bu tezisin işiñdə Rusiya və Türkiyənin Cənubi Qafqaz kontekstində Azərbaycan siyaseti çox maraqlıdır. Moskva Ermənistani müəyyən səviyyəyə qədər müdafiə edə biləcəyini ermənilərin son Tovuz təxribatı zamanı nümayiş etdirdi. Yeni Kreml Azərbaycana qarşı sərtlik nümayiş etdirmədi. Lakin həbi əməliyyatlardan sonra onu göstərdi ki, Ermənistana hələ de havadarlıq edir. Bunu iyulun 16-dan başlayaraq Ermənistana yüz tonlular silah verilmesi təsdiq edir. Bu hadisəyə Azərbaycan Prezidenti konkret, obyektiv və qətiyyətli münasibətini bir neçə dəfə bildirib. Moskvaya çatdırılıb ki, Azərbaycan cəmiyyəti həmin faktdan narahatdır. Buna reaksiya verən Rusiya rəhbərliyi vurğulayıb ki, Azərbaycanla münasibətlərə böyük önem verir. Belə çıxır ki, Moskva Cənubi Qafqaz siyasetində ciddi səviyyədə prioritətləri dəyişmək fikrində deyil və bundan sonra da təcavüzkar Ermenistana yardımalar edəcək. Azərbaycanın güclənməsi və haqlı olması məsələsini də qulaqardı edə bilmez. O halda gözlənilir ki, Rusiya Azərbaycana münasibətdə müəyyən balansı saxlamağa cəhd edəcək.

Bunun fonunda Türkiyənin Cənubi Qafqaz siyasetində bir sıra mühüm yeniliklərin olması diqqəti çəkib. Hər şeydən önce, Ankara Tovuz təxribatı zamanı açıq, birmənalı və qətiyyətlə bəyan etdi ki, Türkiyə bütün imkanları ilə haqsızlığa uğramış Azərbaycanın yanındadır. Bundan sonra Azərbaycanla birgə həbi təlimlər keçirərək real gücünü nümayiş etdirdi. Bu, ciddi geosiyasi addımdır. Həm də Azərbaycanın regionda geosiyasi mövqeyinin yeni səviyyəyə yüksəlməsi əlamətidir. Artıq heç kəs şübhə etmir ki, Cənubi Qafqazda Azərbaycan-Türkiyə geosiyası gücü var və Bakı ilə münasibətlərdə istenilən dövlət bunu nəzərə almağa məhkumdur. O cümlədən böyük dövlətlərin Azərbaycan siyasetində hə-

İyasəti: sürətlə dəyişən də yeni məzmun çalarları

min faktora görə düzelişlərin olduğu açıq gözle görünür.

Beləliklə, Cənubi Qafqazın geosiyası dinamikasında müüm dəyişiklik baş verib. Bu regionda artıq Azərbaycan-Türkiyə geosiyasi birliyini və hərbi gücünü nəzəre alaraq hərəkət etməye məcburdular. Şübhəsiz ki, belə bir keyfiyyət dəyişikliyi regionda geosiyasi balansın təminində ciddi rol oynayır. Bu prosesin uzun müddət qalacığına ekspertlər emindirlər. Deməli, Azərbaycanın xarici siyaset kursunun bundan sonrakı inkişafına da həmin məqəmi nəzər alaraq baxmaq lazımlıdır. Bu isə qarşımızda tamamilə fərqli bir siyasi mənzərə çıxarıır. Onun müxtəlif aspektləri üzərində dayanaq.

Öncə vurğulayaq ki, Cənubi Qafqazın geosiyası mənzərəsi ciddi dəyişmədiyindən Azərbaycanın xarici siyaset kursunda da ciddi dəyişiklik müşahidə edilmir. Tamamilə normal haldır. Həm də ona görə ki, Azərbaycan davamlı olaraq müstəqil və milli maraqlarla əsaslanan xarici siyaset həyata keçirir və regionda situasiyanın dəyişməsi bu xəttin də dəyişməsi anlamına gəlməməlidir. Bununla yanaşı, Azərbaycan bir sira istiqamətlərdə daha açıq, qətiyyətli və sərt addımlar ata bilər. O cümlədən Ermənistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münəaqışının həlli ilə bağlı rəsmi Bakı yeni səviyyədə qətiyyət nümayiş etdirməkdədir. Buna Azərbaycan rəhbərliyinin ciddi əsasları vardır.

Məsələ ondan ibarətdir ki, rəsmi İrəvanın son dövrlərdə atdıği təxribatçı addımlar, ümumiyyətə, danışqlar prosesini zərbe altında qoyur. Belə ki, münəaqışa zonasından məsafəcə çox uzaqlarda olan Azərbaycanın bir bölgəsində davamlı olaraq atəşkəsi pozub, müxtəlif hərbi təxribatlara əl atmaq, əslində, beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini Dağılıq Qarabağdan yavındırmaq deməkdir. Erməni generalların "yeni müharibə, yeni torpaq" kimi cəfəng tezislərinin reallaşma imkanının olmadığını hər kəs bilir. Bu səbəbdən yaxşı anlaşıılır ki, Tovuz istiqamətində tərəfdilən təxribatlarda əsas məqsəd Dağılıq Qarabağdan diqqəti yavındırmaqdır ki, bu da ilk növbədə danışqlar formatına və prosesine zərbe vurur. Nəzərə alsaq ki, Azərbaycanın xarici siyaset kursunun ən prioritet istiqaməti Ermənistan-Azərbaycan münəaqışının beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri çərçivəsində və BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə uyğun olaraq ölkəmizin beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri daxilində ərazi bütövlüyü və suverenliyi əsasında

ədalətli həll edilməsindən ibarətdir, onda rəsmi İrəvanın danışqlar prosesini pozmasının nə dərəcədə ciddi geosiyası risk meydana gətirdiyinə bir daha əmin olarıq.

Xarici siyasetdə liderin rolü: İlham Əliyev nümunəsi

Əlbəttə, Azərbaycan rəhbərliyi müyyəyen etdiyi xarici siyasetin prioritet istiqamətləri üzrə uğur elde etməkdə qətiyyətli və israrlıdır. Deməli, Ermənistan hakimiyətinin təxribatçı addımları Azərbaycanın xarici siyaset kursunda Dağılıq Qarabağ münəaqışının ərazi bütövlüğünün təmin edilməsi şərti ilə həll edilməsi məsələsinə yeni səviyyədə aktuallaşdırılır. Bu məqəm Prezident İlham Əliyevin fikirlərində və konkret əməli addımlarla özünü qabarlıq surətdə göstərməkdədir.

Buradan vacib bir nəticə çıxarıbilərik: Cənubi Qafqazda müşahidə edilən geosiyası proseslərin yeni dinamikası Azərbaycanın xarici siyasetində Ermənistan-Azərbaycan münəaqışının həlli məsələsini daha da aktuallaşdırır və rəsmi Bakı üçün bu məqəm xüsusi həssaslıq təşkil edir. Eyni zamanda, belə bir vəziyyət Azərbaycanın xarici siyasetinin başqa bir prioritət istiqamətini yeni miqyas, genişlik və dərinlikdə gündəmə getirir. Regionun geosiyası dinamikasının yeni "ritmləri" fonunda Azərbaycanda daxili risk mənbələrinin mövcud olmadığını və əsas təhlükələrin ölkəmizin xaricində formalaşdığını nəzərə alaraq, düzgün siyaset və zəruri tədbirlərlə ölkəmizin xaricdən olan risklərdən qorunması və təhlükəsizliyin təmin edilməsi ön plana çıxır.

Bu, təhlükəsizliyin təmini baxımından çox maraqlı məqəmdir. Çünkü xaricdən olan riskləri və təhlükələri neytrallaşdırmaq üçün həm özü güclənməli, həm də müttəfiqləri ilə də aktiv surədə koordinasiyalı davranmalıdır. Bu fəaliyyətdə, təbii ki, Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlarla daha fəal işləməsi de zərurət kimi qarşıya çıxır. Deməli, faktiki olaraq, söhbət Azərbaycanın xarici siyaset kursunun regional və qlobal miqyasda daha fəal və geniş təsir səviyyəsinə çıxması ehtiyacından gətməlidir. Əlbəttə, bu böyük vəzifəni təmin edən sistemli fəaliyyət, güclü siyasi lider və konkret proqramlar olmalıdır. İlham Əliyevin atdıığı addımlar bu vəzifənin öhdəsində yüksək səviyyədə gəlindiyini göstərir. Bu isə xarici siyasetdə çox müüm bir məqəmin özünü göstərməye başladığını anlamına gəlir. Həmin faktor siyasi liderin xarici siyasetdə yeri və rolunun daha da yüksəlməsi ilə bağlıdır.

Ümumiyyətlə götürdükdə, dünyanın bütün müstəqil dövlətlərində hazırlıda şəxsiyyətin, liderin rolu daha da aktuallaşır. ABŞ-da prezident seçkisinin gedisi göstərir ki, iddiaçılar öz şəxsi qabiliyyətlərini daha çox qabardır və problemləri həll etməyə qadir şəxsi keyfiyyətlərə malik olduğunu sübut etməyə çalışırlar. Çünkü dünya üzrə geosiyası dinamika o dərəcədə mürəkkəbləşib və mənzərə ziddiyətlərlə doludur ki, hər bir dövləti ugura ancaq güclü şəxsiyyətlər apara bilər.

Onlar aşağıdakılardır: dövlətlərin daxili işlərinə qarışmamaq və

xarici müdaxiləni inkar edən dövlətlərə münasibətlərin dəsteklənməsi, Azərbaycan və Türkiyənin milli maraqlarına və xalqın mənafeyinə cavab verməyən beynəlxalq hərəkətlərdən və təşəbbüslerden kənar durulması və milli maraqlarımıza əsaslanan siyasetin daha da gücləndirilməsi, iki qardaş dövlətin beynəlxalq təşkilatlarla uğurlu əməkdaşlığının və çoxərəflə diplomatiyanın genişləndirilməsi. Bu prinsiplər üçün ortaç olan əsas məqsəd isə yuxarıda vurguladığımız kimi, Azərbaycanın ərazi bütövlüğünün beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində bərpa edilməsidir.

Burada bir müüm məqəmi vurğulamaq gərəkdir. Yuxarıda ifadə edilən yeniliklər Azərbaycanın xarici siyaset kursunun fərqli bir müstəviyə transformasiyası və ya məzmunun və strateji hədəflərin radikal dəyişməsi demək deyil. Ölkənin xarici siyasetində özünü göstəren həmin yeniliklər mövcud xarici siyaset kursunun dəyişən geosiyası situasiyaya milli maraqlar çərçivəsində əvvəl reaksiyasını eks etdirir.

İndiki şəraitdə Azərbaycan xaricdən olan təhdidləri və riskləri neytrallaşdırmaq üçün həm özü güclənməli, həm də müttəfiqləri ilə də aktiv surədə koordinasiyalı davranmalıdır. Bu fəaliyyətdə, təbii ki, Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlarla daha fəal işləməsi de zərurət kimi qarşıya çıxır. Deməli, faktiki olaraq, söhbət Azərbaycanın xarici siyaset kursunun regional və qlobal miqyasda daha fəal və geniş təsir səviyyəsinə çıxması ehtiyacından gətməlidir. Əlbəttə, bu böyük vəzifəni təmin edən sistemli fəaliyyət, güclü siyasi lider və konkret proqramlar olmalıdır. İlham Əliyevin atdıığı addımlar bu vəzifənin öhdəsində yüksək səviyyədə gəlindiyini göstərir. Bu isə xarici siyasetdə çox müüm bir məqəmin özünü göstərməye başladığını anlamına gəlir. Həmin faktor siyasi liderin xarici siyasetdə yeri və rolunun daha da yüksəlməsi ilə bağlıdır.

Ümumiyyətlə götürdükdə, dünyanın bütün müstəqil dövlətlərində hazırlıda şəxsiyyətin, liderin rolu daha da aktuallaşır. ABŞ-da prezident seçkisinin gedisi göstərir ki, iddiaçılar öz şəxsi qabiliyyətlərini daha çox qabardır və problemləri həll etməyə qadir şəxsi keyfiyyətlərə malik olduğunu sübut etməyə çalışırlar. Çünkü dünya üzrə geosiyası dinamika o dərəcədə mürəkkəbləşib və mənzərə ziddiyətlərlə doludur ki, hər bir dövləti ugura ancaq güclü şəxsiyyətlər apara bilər.

Rusiya, Çin, Hindistan, Yaponiya, Türkiye kimi dövlətlərin başçıları da eyni meyarlara görə qiymətləndirilirlər. Məsələn, ekspertlər Rusiyada Vladimir Putinin şəxsi keyfiyyətlərinin, faktiki olaraq, dövlətin uğurları əsasında dayandığını açıq deyirlər. Yaponiya, Çin və Hindistanda da eyni yanaşma və qiymətləndirmədir.

Azərbaycan Prezidentinin güclü siyasi iradəyə, diplomatik peşəkarlığı, qətiyyətə malik olduğuna bütün dünya növbəti dəfə əmin oludur. İlham Əliyev Rusiyada "Valday" klubundakı nitqində, Müxnen Təhlükəsizlik Konfransında, MDB-nin müxtəlif tədbirlərində, ikitərəflə görüşlərdə açıq, ədalətli, əmin mövqeyi və əsl siyasi xadim qətiyyəti ile bütün dönya hörmətini qazandı. Azərbaycan Prezidenti səbüt etdi ki, həm aktiv, həm də ədalətli və beynəlxalq hüquq əsaslanan fəaliyyətinin birbaşa üzərə deyəcək.

Nümunələr kifayət qədərdir. Məsələn, Aşqabadda MDB-nin dövlət başçılarının zirvə toplantılarında faşist cəlladı Qaregin Njde ilə bağlı Ermənistanın siyasetini ifşa etdi. Müxnen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Ermənistan-Azərbaycan münəaqışını ilə bağlı panel müzakirələr zamanı, eləcə de Şərq Tərəfdəşligi ölkələrinin videokonfrans formatında keçirilən sammitdə Ermənistana və Paşinyana növbəti dəfə öldürürü və sarsıcı siyasi-diplomatik zərbə vurdu. Bakıda Yunanistanın yeni səfərinin üzüne dedi ki, Şərqi Aralıq dənizində Türkiyənin yanındadır, çünki Ankara haqlıdır və Türkiyə qardaş dövlətdir. İlham Əliyev verdiyi müsahibələrdə ATƏT-in Minsk qrupu həmsədərinin fəaliyyətsizliyini, tərəfkeşliyini və faktiki olaraq, heç bir problemi həll etməyini açıq ifadə etdi. Azərbaycanın dövlət başçısı Ermənistana meydən oxudu və "vuruşmaq istəyirsinzsə, gəlin təkbətək vuruşaq" dedi.

Heç şübhəsiz, bütün bunlar dövlətə ictimaiyyətində çox güclü təəssürat yaratdır. Artıq hər kəs anlayır ki, türk dünyasında bir deyil, ən azı iki yüksək səviyyəli, qətiyyətli, məqsədini açıq deyib onu həyata keçirən lider vardır: Rəcəb Tayyib Ərdoğan və İlham Əliyev! Ve bu da təsadüfi deyil, real proseslərə dayanan faktdır. Çünkü İlham Əliyevin qətiyyətli və ədalətli dövləti etdiyi saysız-hesabsız uğurlar da yanır. Azərbaycan artıq bütün sahələrdə gücü olan, sözünü deyən dövlətdir! Xarici siyaset kursunda

da bu güc mütləq özünü göstərməli idi. Deməli, hazırda xarici siyaset kursumuzun çox əhəmiyyətli bir özüllü də vərdir: xarici siyaset iradəli, çox fəal, təşəbbüskar, yenilikçi və yenilməz siyasi lider tərəfində hazırlanır və reallaşdırılması yolları müəyyən edilir! Azərbaycanın xarici siyaset kursunda şəxsiyyətin yeri və rolü daha aktual bir səviyyəyə yüksəlib. Bu isə həm daxildə, həm də xaricdə Azərbaycan iqtidarıın mövqeyinin da ha da möhkəmlənməsi anlamına gəlir. Söz yox ki, xarici siyasetimiz üçün bu, çox əlamətdar haldır.

Onu da vurğulayaq ki, İlham Əliyev xarici siyaset kursunda daha böyük nüfuzlu tərəfənləri daxili siyasetdəki fəallığı, şəffaflığı, milliliyi və ədalətliyə əsasında əldə edib. Bu, xeyli dərəcədə xarici siyasetin konkret prioritətlərindən biri əsasında müəyyən olunur. Konkret olaraq, milli-mənəvi və dini dəyərlərimizə sadıq olaraq və əsrlər boyu formallaşan zəngin təcrübəmizdən çıxış edərək dini və mədəniyyətlərə diaq və multikulturalizmin təşviq edilməsi xətti inkişaf etdirilir. Bunun üçün İlham Əliyev milli tərbiyəni, dövlət dilini, adət-ənənələri, mədəniyyətini, iqtisadiyyatı, sosial ədaləti, insanların rifahını daha inkişaf etdirmək istiqamətində konkret proqramlar reallaşdırır. O cümlədən koronavirus pandemiyası dövründə Azərbaycan insanının sağlığının hər şeydən üstün tutulması çox sevindiricidir.

Bütün bunlar Azərbaycanın xarici siyasetində Avropa və Amerika istiqamətinin prioritətini qətiyyətli arxa plana atmır. Əksinə, Azərbaycanın qətiyyəti və inkişafı ABŞ və Avropa İttifaqı ölkələrinin də Bakıya daha diqqət və məsuliyətlə yanaşmasını tələb edir. Hazırkı mərhələdə xarici siyasetin mühüm çalarlarından birini bu məqam təşkil edir. Deməli, yaxın perspektivdə Qərb istiqamətindən də Azərbaycana faydalı olan addımların atılması bünövrəsi qeybulub.

Beləliklə, Azərbaycanın xarici siyaseti, faktiki olaraq, sürətlə dəyişən geosiyası şərtlər daxilində Cənubi Qafqazda yeni fəaliyyət səviyyəsinə yüksəlib. Bu, xarici siyasetin bir sıra yeni faktorlarının meydana gəlmesi ilə müşayiət olunur. Hazırda real olaraq Azərbaycan regionun ən fəal dövlətidir. Onun daxili və xarici siyaseti harmoniya halında aktivləşməkdə və bütövlükdə Cənubi Qafqazın geosiyası mənəzərəsinə yeni çalarlar qatmaqdadır. Gözlənilir ki, bu proses getdikcə güclənəcək!

"Azərbaycanın Qoşulma Hərəkatına sədrliyi dövründə qurumun fəaliyyətində müşahidə olunan canlanma beynəlxalq miqyasda da yüksək qiymətləndirilir"

Sentyabrın 21-də BMT Baş Assambleyasının 75-ci Sessiyası çərçivəsində BMT-nin 75 illiyine həsr edilmiş Yüksek Səviyyəli İclas keçirildi. İcləsən dövlətimizin başçısı İlham Əliyev həm Qoşulmama Hərəkatının sədri, həm də Azərbaycan Prezidenti kimi çıxış etdi. Bu gün beynəlxalq arenada Azərbaycana, Prezident İlham Əliyevə böyük hörmət və ehtiram göstərilir. Azərbaycan Prezidenti dünya siyaset meydandasında böyük nüfuzlu malik dövlət xadimlərindəndir.

AZERTAC xəbər verir ki, bunu Milli Məclisin deputatı Jala Əliyeva bildirib.

Deputat deyib: "Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi Azərbaycan Prezidentinin 120 ölkə adından çıxışı xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə qurumun fəaliyyətində müşahidə olunan canlanma beynəlxalq miqyasda da yüksək qiymətləndirilir. Qoşulmama Hərəkatında sədri kimi öz prioritetlərini ve fəaliyyətini tarixi Bandung prinsipləri üzərində quran Azərbaycanın quruma sədrliyi dövründə keçirdiyi mühüm tədbir-

lər, irali sürdüyü təşəbbüsələr dünya dövlətləri tərəfindən də dəsteklənir. Ölkəmizin quruma sədrliyi Azərbaycana beynəlxalq miqyasda göstərilən yüksək etimadın və inamin təsadüfi olmadığını bir da-ha eyani şəkildə ortaya qoymuşdur".

Azərbaycanın quruma sədrliyinin çox çətin bir dövredə təsadüf etdiyini söyləyən deputat qeyd edib ki, bəşəri bəla olan koronavirus xəstəliyi bütün dünya ölkələrinin, o cümlədən Azərbaycanın qarşısında növbəti və daha ağır şərtlər qoymuşdur. Belə bir çətin dönmədə BMT-dən sonra dünyanın ikinci nəhəng qurumu olan Qoşulmama Hərəkatına sədrlik etmək daha böyük məsuliyyət, daha çevik reaksi-

ya nümayiş etdirməyi şərtləndirmişdir. Üzvü olduğu qurumlarda sədrlik funksiyasını hər zaman la-yiqince yerinə yetirən, Azərbaycan nümunəsini yaradan ölkəmiz, xüsusilə, dövlət başçımız bu mis-siyanın da öhdəsindən şərflə gəlməyi bacarı. Bir neçə ay önce videokonfrans şəklində Qoşulmama Hərəkatının fövqəladə Zirve toplantısının keçirilməsinə nail olunması, dövlət başçımızın səs-ləndirdiyi önəmli fikirlər, verdiyi mesajlar, quruma üzv olan bir neçə ölkə ilə yanaşı, iki beynəlxalq təşkilata maliyyə yardımını edilməsi, eyni zamanda, 130-dan artıq ölkənin dəstəyi ilə BMT Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasının çağırılması və sair ölkəmizin, dövlətimizin başçısının əməkdaşlığı verdiyi önəmin göstəricisidir.

"Çıxışında da "Bu gün dünyanın hər zaman olduğundan daha çox beynəlxalq hüquqa hörmət edən və bunu təmin etmək iqtidarından olan səmərəli qlobal təsisatlarə ehtiyacı var. Bu baxımdan Qoşulmama Hərəkatının rolu mühüm əhəmiyyətə malikdir. Özünün tarixi boyunca Qoşulmama Hərəkatı beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyin

möhkəmləndirilməsində fundamental rol oynamış və davamlı olaraq beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə ciddi riayət edilməsi-ne çağırılmışdır" deyen Azərbaycan Prezidenti bir daha bildirib ki, Qoşulmama Hərəkatı BMT-nin rulunun gücləndirilməsinə çox böyük əhəmiyyət verir və onun potensialında tam istifadə olunması üçün səylərin göstərilməsini vacib hə-sab edir.

"Bu il Qoşulmama Hərəkatı üçün də əlamətdardır, çünkü biz Hərəkatın təməl prinsiplərini özündə eks etdirən Bandung Bəyannaməsinin qəbul edilməsinin 65 illiyini qeyd edirik. Qəbul edildiyi gündən Bandung Prinsipləri onlara sadıqlığını bəyan edən dövlətləri Soyuq müharibə dönenində istiqamətləndirmişdir. Soyuq müharibədən sonra qarşı-qarşıya dayanan iki blokun mövcud olmaması Bandung Prinsiplərinin əhəmiyyətini və qüvvəsini heç də azaltmayıb. Əksinə, sülh və inkişaf'a dair mürəkkəb çağırışların fonunda onlar bu gün hər zaman olduğundan dəha əhəmiyyətlidir", - deyən dövlətimizin başçısı, eyni zamanda, birmənali şəkildə vurğulayıb ki, hə-

iki ildönümü bize BMT Nizamnaməsində və Bandung Bəyannaməsində eks olunmuş əsas hədəflərə nail olmaq istiqamətində elə etdiyimiz təreqqini nəzərdən keçirməyə və bize - BMT-yə üzv olan dövlətlərə meydana çıxmada davam edən coşxaxəli çağırışlara ümumi baxışla və gücümüzü səfərber etməklə necə cavab verəcəyimiz üzərində düşünməyə imkan yaradacaq.

Hər kəsa bəllidir ki, Azərbaycan olan yerde, Prezident İlham Əliyevin imzası olan yerde mütləq səmimi, yüksək səviyyəli əməkdaşlıq, inkişaf, uğur, nailiyyət olacaq. Əminəm ki, bundan sonra da Azərbaycan inkişaf dinamikasını qoruyub saxlamaqla, global əməkdaşlığı mühüm töhfələr verməklə beynəlxalq mövqelərini daha da möhkəmləndirəcək. Bu yolda bize əngəl olmaq istəyən düşmənlərimiz isə meglubiyətə düşçər olaraq inkişaf, tərəqqi yolundan kənar qalaclar. Bunu, ilk növbədə, her addımda bizə manə olmağa çalışan işgalçı, təcavüzkar Ermənistən və onu bizlərə qarşı qaldıranlar anlamalı, dərk etməlidirlər", - deyə Jala Əliyeva vurğulayıb.

Nikol Paşinyanın avantürist bəyanatları...

Ermənistən bir dövlət kimi mövcudluğunun sonu olacaq

Son vaxtlar Ermənistən mətbuatı erməni ekspertlərinin baş nazır Nikol Paşinyanın avqustun 5-də Xankəndinin mərkəzi meydanındaki mitinqdə səslenirdiyi fikirlərin şəhəri ilə bağlı geniş yer verərək onu qeyri-ciddi siyasetçi kimi xarakterizə edirlər. Onlar yazırlar ki, erməni hökumətinin başçısı heç bir real analizə esaslanmadan populist fikirlər söyleyir və bu, onun və Ermənistənin başına çox bələlər getirəcək. Belə olan halda məqsəd nədir? Ekspertler bildirir ki, ilk önce Paşinyan da, xalq da yaxşı bilir ki, baş nazırın, ümumiyyətlə xarici siyasetdən o qədər bixeberdir ki, elə "küçə demokratıdır ki, küçə demokrati". Ekspertlərin sözlərinə görə, N.Paşinyanın öz imicini və siyasi nüfuzunu xilas etməyə çalışır və hakimiyətdə olduğu iki il müdətində ortada real heç bir dəyişiklik yoxdur. Və bu gün inqilabdan bəhs edən baş nazır bundan o tərəfə gedə bilmir, ancaq danışır, fantaziya və xülyalarını təqdim etməkdədir. Ən gülünc məqam isə, iki il ərzində bir addım belə irəliye doğru addım atı bilməyən ölkənin 2050-ci ilə qədər strategiyasından, özü də beş istiqamət üzrə inkişafından hansı başla bəhs edir?

Paşinyan, fantaziya və xülyalar haraya qədər...

Paşinyan: "Əhalinin sayını 5 milyona çatdırmaq, ümumdaxili məhsulu 15 dəfə artırmaq, büdcəsi 10 milyard dollar olacaq ən azı beş texnoloji şirkət yaratmaq, Ermənistən ordusunu dünyanın en güclü 20 ordusuna sırasına qatmaq, 1,5 milyon yeni iş yeri açmaq, səhiyyənin maliyyəsinə 20 dəfə artırmaq və s. kimi tezislər irəli sürüb". Görəsən, bu xülyalarla, fantaziyalara haraya qədər? Bu baxımdan, N.Paşinyanın yuxarıda ifade etdiyimiz strateji hədəfləri faktşiz, proqramsız və əsəssiz fantaziyanın başqa bir şey deyildir. Bunu erməni ekspertlər də təsdiqləyirlər. Ekspertlər birmənali olaraq N.Paşinyanın fikirlərini populizm adlandırlırlar. Məsələnin iki tərəfinin olduğunu demək lazımdır. Birincisi ondan ibarətdir ki, N.Paşinyan verdiyi vədlərin heç birini yerinə yetirmədiyindən, özüne haqq qazandırmağa çalışır. Artıq iki ilə yaxındır ki, Paşinyan hakimiyətdədir, lakin ortada heç bir real nəti-

Fantaziya və siyasi reallıq: Ermənistən hakimiyətinin növbəti xülyası

Bütün bunların əsasında belə nəticəyə gəlirlər ki, 2050-ci ilə ən azı 5 yeni texnologiyalı şirkətin yaradılması da fantaziyadır. Çünkü Ermənistəndə nə təhsil, nə de səhiyyə bu məqsədə çatmağa imkan verə bilecek kadr potensialını yetişdirmək iqtidarından deyil. Ümumdaxili məhsulun 15 dəfə artması dəqiq konsepsiya əsasında konkret proqramların yerinə yetirilməsini tələb edir.

Bunun reallaşa biləcəyini təsdiq edən faktlar isə gözə dəyəmir. Deməli, N.Paşinyan havadan danışır və ya yuxuda gördüklerini ermənilərə nəql edir. Erməni ekspertlər bildirir ki, N.Paşinyan Xankəndidəki çıxışı zamanı dediklərini sadəcə bir kağızdan oxuyub. Yəni o, heç bir əsas getirmədən, fakt göstərmədən, nəzəri və ya praktiki təsdiq vermədən ağlına nə gelib, danışır.

Bunlar nəyi ifadə edir? N.Paşinyan vədər limitinin bitdiyinin fərqindədir

Beləliklə, Ermənistən baş naziri Xankəndidə siyasi həyatının bəlkə də ən qabarlı fiaskosunu yaşayır. O, irali sürdüyü sərsəm tezisləri ilə Ermənistən daxili siyasi həyatında böhrana yol açıb. Beynəlxalq aləmdə isə Ermənistən adlı dövlətin xam xeyallarla idarə edildiyi haqqındaki fikri daha da möhkəmləndirib. Belə görünür ki, erməni dövlətçiliyi XXI əsrə də baş tutmayacaq.

A.SƏMƏDOVA

Bakı Slavyan Universitetində növbəti elektron modular istifadəyə verilib

Bakı Slavyan Universiteti pandemiyadan əvvəl "Elektron universitet" layihəsi üzrə Tədbirlər Planında nəzərdə tutulmuş vəzifələrin həyata keçirilməsində fəal rol oynadığı üçün hazırlılaşmışdır. "Onlayn sənəd qəbulu" modulunun bu həftədən ugurla tətbiqinə başlanılması nəzərdə tutulur. Monitoring, qiymətləndirmə və tədrisin keyfiyyətinə nəzarət şöbəsinin müdürü Təhmine Əskərova qeyd edib ki, bu layihələrin həyata keçirilməsi və işin səmərəli qurulması üçün bir sıra struktur bölmələrde aparılan dəyişikliklər artıq öz müsbət nəticəsini verib. Monitoring, qiymətləndirmə və tədrisin keyfiyyətinə nəzarət şöbəsinin müdürü Nurlan Məmmədov universitetin professor-müəllim heyətinə xüsusi telimlər təşkil etməklə və tələbələr üçün müvafiq yazılı təlimatlarla birgə silsilə videotəlimatlar hazırlanıqla yanaşı, bir sıra vacib elektron modulları da qısa vaxt ərzində istifadəyə hazır vəziyyətə gətirərək işin daha səmərəli, əməkdaşlığın daha çevik və prosesin böyük bir hissəsinin avtomatlaşdırılması baxımından tam zamanında müəllimlərin və tədris-köməkçi heyətinə ixтиyarına verib.

Distant təhsil prosesində cari qiymətləndirilmənin aparılması məqsədilə elektron jurnal modulu yaradılıraq "Microsoft Teams" platforması üzərindən istifadəyə verilib ki, artıq müəllimlər ondan səmərəli şəkildə istifadə edirlər. Elektron jurnal tələbələrinin qiymətlərinini, dərsə davamıyyəti və orta balını avtomatik müəyyən edərək həm təhsilverənərin, həm də təhsilalanların işini asanlaşdırır. Semestrin sonunda elektron jurnal çap olunaraq müəllimin imzası ilə təsdiqlənəcək. Universitetin bir qrup əməkdaşından ibarət yaradılmış İşçi Qrupu isə pandemiya dövründə evində hər hansı bir səbəbdən onlayn dərsləri təşkil etməkdə çətinlik çəkən professor-müəllim heyəti üçün lazımi texniki avadanlıqlarla təchiz olunmuş kabinetlərde onlara zəruri köməklik göstərir. Distant və ənənəvi dərslərin cədvəlinin və zəng qrafikinin təsdiqi və elektron jurnal modulunun istifadəyə verilməsindən sonra Monitoring, qiymətləndirmə və tədrisin keyfiyyətinə nəzarət şöbəsi distant təlimin təşkilinə onlayn nəzarət mexanizmini artıq tətbiq etməyə başlayıb.

Zümrüd BAYRAMOVA

Ermənistanın Azərbaycana qarşı təxribatları davam edir. İyulda dövlət sərhədində törədilən hadisənin ardınca sentyabrın 20-də Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələrinə məxsus taktiki pilotsuz uçuş aparıcı (PUA) ölkəmizin dövlət sərhədini pozub və Azərbaycanın Hava Hücumundan Müdafiə bölmələri tərəfindən məhv edilib. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin sentyabrın 21-də yaydığı bəyanatda deyilir: Ermənistan və Azərbaycan qoşunlarının təmas xəttində və Ermənistənla dövlət sərhədi istiqamətində vəziyyət düşmən tərəfindən məqsədönlü şəkildə getdikcə daha da gərginləşdirilir.

Son zamanlar Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələri tərəfindən atəşkəs rejiminin kobud şəkildə pozulması hallarının artması, təmas xəttinə yaxın yaşayış məntəqələrimiz, mülki əhalinin və infrastrukturun müntəzəm atəşə tutulması, daha iriçəpə silahlardan istifadə olunması, mövqelərimizə qarşı keçirilən keşfiyat-təxribat fəaliyyətləri, o cümlədən pilotsuz uçuş aparatlarının (PUA) geniş tətbiqi cəbhədə vəziyyətin ciddi keskinləşməsinə səbəb olub.

"Bütün hallarda Azərbaycan Ordusunun qoşun növlerinin tətbiqi ilə düşmən təxribatlarının qarşısı alınır və o, ağır itki'lərə məruz qalıb. Belə ki, dünən gecə saatlarında Hava Hücumundan Müdafiə bölmələrimiz fəaliyyəti nəticəsində düşmənin daha bir taktiki PUA-sı məhv edilib", - bəyanatda vurğulanıb.

Rəsmi Yerevan dövlət sərhədində və qoşunların təmas xəttində vəziyyəti niye gərginləşdir? Ermənistən Azərbaycanla müharibə etmək istəyir? İşgalçi ölkənin belə arxayı hərəkət etməsinə səbəb nədir?

Ermənistəndə icimasiyi və iqtisadi vəziyyəti keçmiş iqtidarların dövründəkindən fərqlənmir. Əhalinin güzəranı günü-gündən ağırlaşır. Müxalifet lideri, milyonçu deputat Qaqik Sarukyanın dediyi kimi, son 2 ildə ağır sosial durum səbəbindən 120 mindən çox insan Ermənistəni tərk edib.

Ermənilərin başlıca dolanışq mənbəyi sayılan Rusiyanın qapılarını bağlamaşı isə Ermənistəndə gərginliyi daha da artırıb. Bir neçə həftədir buna etiraz olaraq Ermənistəndə aksiya keçirilir. Hətta "Rusiyanı istəyirəm!" şüarı altında avtomobil yürüyü təşkil olunub.

Müxalif Çiçəklenən Ermənistən Partiyasından

olan deputat Mikael Melikyan Rusiya Dövlət Dumasının MDB işləri üzrə komitəsinin başçısı Leonid Kalaşnikova ermənilərin Rusiyaya buraxılması üçün müraciət edib. Ermənistən baş nazirinin müavini Məqr Qriqoryan sərhədin oktyabrın 8-9-da açılacağını bildirib. Ancaq Rusiya tərəfi hələ bu barədə heç bir açıqlama yaymayıb. Bu aksiyalar və sərhədin bağlı saxlanılması Moskvanın Yerevana qarşı "yüngül güc" siyaseti tətbiq etməsi kimi qiymətləndirilmelidir. Bütün bunlar isə iki ölkə arasında münasibətlərin gərgin olduğunu göstərir.

Ermənistən ABŞ-la

münasibətlərinin də yüksək səviyyədə olduğunu söylemək mümkün deyil. Sentyabrın 14-də iki ölkə arasındada strateji dialoqun ikinci mərhəlesi keçirilib. Onlayn formada baş tutan danışqlarda ikitərəfli əlaqələrin inkişafı, müqavilələrin icra vəziyyəti müzakirə olunub. Qeyd etmək yerinə düşər ki, bu format 2018-ci ilin aprel hadisələrindən sonra (Nikol Paşinyanın hakimiyətə gelmesinə səbəb olan etiraz aksiyaları) yaradılıb.

Erməni təhlilcilər və mütəxəssislər ABŞ-la münasibətlərin aşağı səviyyəde olmasından narazıdır. Onların fikrincə, qonşu dövlətlər Ağ ev üçün strateji əhemmiliyət daşıdları halda Ermənistən sadəcə danışqlar aparılan bir dövlət statusundadır. Ermənistən ABŞ-la ticaret əlaqələri quran dövlətlər arasında 170-ci yerde olması da, işgalçi ölkənin rəsmi Vaşinqton üçün o qədər də böyük əhemmiliyət daşımadığını göstərir.

Ermənistəndəki mövcud hökuməti və onun yürüdüyü siyaseti Rusiya və ABŞ da tam dəstəkləmir, həkimiyətdəki siyasi qüvvələri təcrübəsiz sayaraq ölkəni daha ağır veziyətə sürükə-

Yeni müharibə astanasında havadarlarının diqtəsi, Paşinyanın avantürası

diyini bilirlər.

Ermənistəndə sosial-iqtisadi tənzəzzül fonunda siyasi prosesler getdikcə gərginləşir. Ölkədə yeni siyasi müxalifə formallaşır. Onlardan birinin lideri, Milli Təhlükəsizlik Xidmetinin keçmiş direktoru, Vətən Partiyasının sədri Artur Vanesyan ölkədəki vəziyyətdən çıxış yolunun dəyişikliklərdə olduğunu vurğulayaraq bildirib ki, yaxın zamanda Ermənistəndə ciddi siyasi hadisələr olacaq. Onun sözlerine görə, başçılıq etdiyi partiya həmin siyasi prosesdə aparıcı rol oynaya-

caq.

Rəsmi Yerevan ölkədə yaranmış vəziyyətdən çıxış yolunu diqqəti yayındırmaqdə görür. Başqa sözlərlə, baş nazir N.Paşinyanın və hökumətinin Azərbaycana qarşı təxribat xarakterli addımları diqqəti həllində çətinlik çəkdiyi çoxsaylı problemlərdən yayındırmaqdən məqsədi daşıyır. Tərətdiyi təxribatın cavabı verildikdə isə ölkə cəmiyyətinə və beynəlxalq iqtimaiyyətə "Türkəy-Azərbaycan Ermənistən təkləyir" ismarişini verməyə çalışır, köhnə bayatını yenidən oxuyurlar:

Ermənilər iki türk dövlətinin mühasirəsində qalıb, "inildəyir" və s.

Bu erməniliyin əsas xətidir: "Biz ermənilər türklərlə əhatə olunmuşuq. Belə şəraitdə nəfəs belə ala bilmi-

ri". Onlar Türkiye, Azərbaycan Respublikası, Güney Azərbaycan, Gürcüstanda Borçalı bölgəsini nəzərdə tuturlar.

Ermənilərin Azərbaycan və Türkəyə atdığı çirkabların cavabını Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 19-da Heydər Əliyev adına Bakı dərin özüllər zavodunda "Abşeron" yatağının dəniz əməliyyatlarının təməlqoyma mərasimindən sonra yerli televiziyalara müsahibəsində verib: "Ermənistən regional sabitlik üçün təhdiddir. Ermənistən Türkəyə qarşı ərazi iddiası irəli sürüb. Bu, onların konstitusiyasında öz əksini tapıb, təsbit edilib. Ermənistən indi Sevr müqaviləsini canlandırmışdır.

Sən səfalet içinde, özə də özünə aid olmayan yerlərdə dövlət qurmuş balaca bir ölkə Türkiye boyda ölkəyə necə iddia qaldıra bilərsən, onu necə ittiham edə bilərsən?! Sən heç olmasa öz potensialına da bax, Türkəyin potensialına da bax. Bizim Türkəy ilə six əlaqələrimiz bundan sonra da inkişaf edəcək...".

Sentyabrın 21-de səhər saatlarında isə Ermənistən Azərbaycanla dövlət sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində dəha bir təxribat tərəfdib. Nəticədə Azərbaycan Ordusunun müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət

hərbi qulluqçusu kiçik çavuş Məmmədov Elşən Əli oğlu şəhid olub.

Belə görünür, Ermənistən Azərbaycanla müharibə etmək istəyir. Prezident İlham Əliyev yerli televiziylərə müsahibəsində bunulla bağlı deyib: "Ermənistən aqressiv dövlətdir. Onların Azərbaycana, azərbaycanlılara qarşı nifrəti çirkin siyasetlərində də özünü göstərir. Bir daha demək istəyirəm və onlara xəbərdarlıq etmək istəyirəm ki, eger öz çirkin planlarından əl çəkməsələr, onlar üçün çox ağır nəticələr olacaq".

Dövlət başçısı Ermənistən davranışını belə xarakterize edib: "Onlar yeni müharibəyə hazırlaşırlar.

Təmas xəttinə yaxın onların qüvvələrinin konsentrasiyası baş verir. Biz hər şeyi görürük, hər şeyi izləyirik. Onların bütün hərəkətlərini izləyirik. Əlbətə ki, özümüzü müdafiə edəcəyik. Necə ki, Tovuzda özümüzü müdafiə etdik, bütün başqa istiqamətlərdə də özümüzü müdafiə edəcəyik. Onlar üçün Tovuz hadisələri növbəti dərs oldu. Əger yeni dərs almaq istəyirlərse, biz buna hazırlıq".

Ermənistən əvvəlki dövrlərdə və son sutkada Azərbaycana qarşı tərətdiyi təxribatlar cavabsız qalmayıcaq. Bu cavab isə Ermənistəndən xaosa səbəb oları bilər. İşgalçi dövlət tərəfin-

dən tərədilən təxribatlar deməye əsas verir ki, Nikol Paşinyan hakimiyətdə olduğu 2 il 5 ay ərzində dövləti idarə etmək üçün təcrübə toplaya bilməyib. Çünkü dövlət sərhədində tərədilən bütün təxribatlar onun hökumətinin ziyanına işləyir. Bu hər kəsə gün kimi aydın bir məsələdir. Bunu paşinyançılar bilmirsə, yaxud ona eməl etmirlərsə, deməli, Ermənistəni Nikol deyil, başqa qüvvələr idarə edir.

Paşinyanın və komandasının zəifliyindən istifadə edərək Azərbaycana qarşı son 3 ayda ard-arda təxribatlar töredirlər. Bunu Azərbaycana təzyiq vasitəsi də saymaq olar. Belə ehtimal etmək olar ki, Ermənistəndəki zəif hakimiyətdən istifadə edən həmin qüvvələr rəsmi Bakının səbrini yoxlayır, Azərbaycanda qarışılıq salmaq isteyirlər.

Bütün hallarda Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonlar işğaldən azad edilməyənədək müharibə həm Ermənistənin, həm də Azərbaycanın qapısından çəkilməyəcək. Bunu isə bölgeyə ermənilər vasitəsilə getiriblər. Müharibəni Ermənistən istəyir və bunun cavabını gec-tez alacaqlar. Bu həm də onun havadarlarının bölgədə tərətdikləri təxribatlara cavab olacaq.

Newtimes.az
Sədrəddin İsmayılov

"Azərbaycan Prezidenti BMT-nin Yüksək Səviyyəli iclasında Ermənistanın təxribatlıq fəaliyyətini ifşa etdi"

Azərbaycan xalqı Prezident İlham Əliyevin BMT Baş Assambleyasının 75-ci sessiyası çərçivəsində təşkilatın 75 illiyinə həsr edilmiş iclasında Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi çıxışını qürurla dinlədi. Xalqımız bir daha dövlətimizin başçısının Azərbaycanın haqq səsini ali tribunalardan qətiyyət və prinsipiallıqla dünya ictimaiyyətinə çatdırmasının şahidi oldu. Prezident İlham Əliyev öz çıxışı ilə Ermənistanın təxribatlıq fəaliyyətini, müharibə və işgalçılıq planlarını növbəti dəfə ifşa etdi.

Bu fikirləri AZERTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputati Məlahət İbrahimqızı deyib.

Deputat diqqətə çatdırıb ki, Prezident İlham Əliyev təxribatların baş vermesi və gərginliyin artmasına görə bütün məsuliyyətinə Ermənistan rəhbərliyinin üzərində

düşdүünü vurguladı. Ermənistanın işgal olunmuş ərazilərdə beynəlxalq hüququn pozulmasına beynəlxalq təşkilat və qurumlar tərəfindən münasibet bildirilməməsinin yolverilməz olduğunu dedi. Beynəlxalq təşkilatların susunluğu səbəbindən son vaxtlar Ermənistan tərəfinin Azərbaycana qarşı törendiyi təxribatların sayı çox artıb. Ölkə rəhbəri Ermənistanın qəsdən qoşunların temas xətti və

rin işgal altında olan Azərbaycan ərazilərində yerləşdirilməsini beynəlxalq hüququn pozulmasına beynəlxalq təşkilat və qurumlar tərəfindən münasibet bildirilməməsinin yolverilməz olduğunu dedi. Beynəlxalq təşkilatların susunluğu səbəbindən son vaxtlar Ermənistan tərəfinin Azərbaycana qarşı törendiyi təxribatların sayı çox artıb. Ölkə rəhbəri Ermənistanın qəsdən qoşunların temas xətti və

Ermənistan-Azərbaycan sərhədi boyunca mülki əhalini hədəf almاسının və təxribatlar törətməsinin heç bir normaya və hüquqa siğmadığını bildirdi. Prezident çıxışında Ermənistanın baş nazirinin ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrlerinin vəsitiçiliyi ilə aparılan danışqların format və mahiyyətini məqsədyönlü şəkildə pozduğunu da qeyd etdi.

M.İbrahimqızı qeyd edib ki, Azərbaycan Prezidenti Ermənistanın baş nazirinin "Qarabağ Ermənistandır" bəyanatının danışqlar prosesinə ciddi zərbe vurdugunu, işgalçı ölkə tərəfindən ölkəmizə qarşı töredilən təxribatların təcili qarşısının alınmasını diqqətə çatdırıdı. Dövlətimizin başçısı Ermənistanda həyata keçirilən "Azərbaycanofobiya" siyasetindən, erməni gənclərinə Azərbaycan xalqına qarşı nifrət aşilanmasından

da danışdı və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən bunun qarşısının alınmasının zəruriliyini bildirdi.

"Azərbaycan Prezidenti Ermənistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ probleminin həlli ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi 4 qətnamənin bu günə qədər icra edilməmiş qalmasını bir daha xatırlatdı. Dövlətimizin başçısı bu gün bütün dünyadan her zaman olduğundan daha çox beynəlxalq hüquqa hörmət və bunu təmin etmək iqtidarından olan səmərəli qlobal təsisatlara ehtiyacı olduğunu qeyd etdi. Bu gün Ermənistanda təxribatlarına beynəlxalq ictimaiyyət lazımı reaksiyanı vermelidir. Dağılıq Qarabağ münaqişəsi Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində və BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri əsasında həll edilməlidir", - deyə Məlahət İbrahimqızı vurgulayıb.

Armen Aşotyan: "Paşinyan yeni nağıl kolleksiyası ilə məşğuldur"

Vayots Dzorun regional rəhbərliyi Ərdoğana cavab vere bilərmi? SIA Ermənistana məxsus aysor.am saytında yaymanın məlumatı istinadən xəbər verir ki, bu sözləri Ermə-

nistan Respublika Partiyasının sədr müavini Armen Aşotyan öz Facebook səhifəsində bir yazı ilə yayımlayıb. O, öz səhifəsində qeyd edib ki, BMT-də Ərdoğan Ermənistani bölgədə sülhün bərqərar olmasına mane olmaqdə günahlandırb. Partiya sədrinin müavini öz səhifəsində Türkiye prezidentinin BMT Baş Məclisinin 75-ci sessiyasındaki çıxışında söylədiyi, "iyul ayında Azərbaycan ərazisine hücum edən Ermənistan, Cənubi

Qafqazda sülh və sabitliyin bərqərar olması yolunda əsas maneə olduğunu bir daha sübut etdi" fikirlərini də bölüşüb.

"Bu cür açıqlamaların Ermənistən Xarici İşlər Nazirini üzdürü zamanda və baş nazırın yeni bir nağıl toplusu ilə məşğul olduğu ortaya çıxdığı məqamda, Vayots Dzorun regional rəhbərliyinin Ərdoğana cavab verəcəyini düşünmüram", deyə Armen Aşotyan öz səhifəsində yazıb.

I talked Hamza Division commander @seyfebubekir1 and he denied all claims about Hamza Brigade fighters transfer to Azerbaijan. Sources close to the Turkish Army also denied it.
6:16 PM · Sep 23, 2020 · Twitter for iPhone

Ermənilərin Azərbaycanla bağlı növbəti dezinformasiyaları iflasa uğradı

yaydığı sensassiyalı məlumatını dərc etmişdir. Həmin məlumatda bildirilir ki, PKK terrorçularının

Ermənistana aparılmaları üçün bu ölkənin İraqadakı səfiri Qraç Poladıyan terror qruplaşmasının başçıları ilə görüş keçirib, təşkilat üzvlərinin həm Ermənistana, həm də Qarabağa yerləşdirilmələri etrafında planlaşmalar aparıb. Bele ki, sözügedən prosesin bir hissəsi başa çatdırılb və onun davam etdirilmesi etrafında bu gün də iş aparılmaqdadır. "İşgalçı Ermənistən PKK ilə anlaşmaya girib" sərləhvəli xəbərə təqdim etdiyimiz linkə tikiqlamaqla baxa bilərsiniz: <https://sia.az/az/news-politics/827152.html>

Maraqlıdır ki, ermənilər özləri terror təşkilatlarının üzvlərini, habelə muzdalu döyüşçüləri işgal altındakı ərazilərimizə yerləşdirmək planlarını icra edərkən, Azərbaycanı ittiham edir, əsassız şəkildə ölkəmizə qarşı qarayaxma kampaniyaları aparırlar. İlk başdan onu da qeyd edək ki, erməni tərəfi bunu məhz öz qanunsuz eməllerini gizlətmək üçün, beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinin yayılması məqsədi ilə edir. Ona görə də, guya Azərbaycana Suriyadan döyüşçülərin getirilməsi barədə ağ yalan, böh-

tan və dezinformasiyaları ictimailəşdirməyə cəhdler göstərirler.

Lakin ermənilərin guya Azərbaycana Suriyadan döyüşçülərin getirilməsi iddiasını alt-üst edən dəllər də ortadadır. Faktlara esaslanan dəllərdən biri isə Levent Kemal adlı birinin tвитter sosial şəbəkəsində həmin faktı ictimailəşdirməsidir. Qeyd olunur ki, o Həmzə divizionunun komandiri Seyfe ile (@seyfebubekir1) səhəbət aparıb. Həmin səhəbdən məlum olub ki, qarşı tərəf, yəni Həmzə briqada sının komandiri döyüşçülərin Azərbaycana transferləri ilə bağlı irəli sürülen iddiaları redd edib.

Bildirilir ki, həmin iddianı, yəni ermənilərin iddialarını Türkiye ordusuna bağlı mənbələr də redd ediblər.

Məhz ilk əldən çıxan bu informasiyanın həqiqiliyinə şübhə yoxdur. O cümlədən, buradan da sübut olunur ki, ermənilər əslində terrorçularla iş birliklərini ört-basdır etmək məqsədi ilə bənzər yalann-böhtənləri Azərbaycanın nüfuzuna xələl vurmaq üçün yayırlar. Lakin göründüyü kimi, düşmənin ağ yalanları bu dəfə də turtarı faktla iflasa uğrayıb.

Rövşən RƏSULOV

ailənin üzərində yox, dövlət büdcəsi hesabına formalaşın".

C.Şahmaliyev bildirib ki, təkliflər qəbul olunarsa, 2021-ci ilin yanvarın 1-dən qüvvəyə minəcək: "Amma bu, daha əvvəl övladlığa uşaqları tərəfinə qarşılanınsın. Eyni zaman, bu uşaqlarla bağlı səhiyyə xərcləri də həmin

caq. Bundan əlavə, illərin təcrübəsi göstərir ki, övladlığa uşaqları tərəfinə qarşılanınsın. Eyni zaman, bu uşaqlarla bağlı səhiyyə xərcləri də həmin

Övladlığa uşaqları tərəfinə qarşılanınsın. Eyni zaman, bu uşaqlarla bağlı səhiyyə xərcləri də həmin

"Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən övladlığa uşaqları tərəfinə qarşılanınsın. Eyni zaman, bu uşaqlarla bağlı səhiyyə xərcləri də həmin

məsəlinin təşviq edilməsi üçün valideynlərə müavinət formasında əlavə maddi dəstək verilməsi məqsədile Nazirliyin bir sıra dəyişiklik təklif edib. Təkliflərdən biri budur ki, əger kimsə 0-18 yaş arasında sağlamlıq im-

kanları məhdud uşaqları övladlığa götürsə, bu zaman onun üçün aylıq 480 manat müavinət verilməsi nəzərdə tutulub. Bu, layihədir və Milli Məclisin plenar iclasında müzakirə edilecek və yenikunda qərar qəbul oluna-

Təcili həlli tələb olunan aktual problemləri unudaraq, uzaq bir geləcək üçün vəriliş vədleri düşünmək axmaqlıdır. 1961-ci ildə Moskvada Kommunist partiyasının 22-ci qurultayında, o zaman baş katib olan Nikita Sergeeviç Xruşşov yüksək səslə elan etdi ki, 1980-ci ildə Sovet insanları kommunizmdə, yer üzündəki cənndə yaşayacaqlar. Nikita Sergeeviçin özü Sovet xalqına verdiyi vədlərə inanıb inanmadığını bilmir, amma ölkənin birinci şəxsi kimi, ölkədəki vəziyyət haqqında, o zaman da realliqdan çox uzaq olan vəziyyət haqqında tam məlumatə sahib idi. Məsələ burasındadır ki, Nikita Xruşşov 1980-ci ilədək yaşamaq ehtimalının olmadığını yaxşı başa düşürdü və buna görə də bu cür populist vədlər verdiyi başadısları.

Kimin ağlına gəle bilərdi ki, Kommunist partiyasının 22-ci qurultayından 59 il sonra baş nazir Nikol Vovaeviç Paşinyanın timsalında Xruşşov kimi bir vəd verici, populist Ermənistanda peydə olacaq, meydana çıxacaq. Bildiyimiz kimi, Sovet insanları 1980-ci ildə Xruşşovun vəd etdiklərini görmədilər. Lakin Xruşşovun təcrübəsi, yalançı vədlərinin puça çıxmama məsəlesi Paşinyana dərs olmadı, onu dayandırmır və o da eyni ilə Ermənistanda gələcək "cənnət" haqqında sözün əsl mənasında coxsayılı vədlər yağıdır. Düzdür, onun vədləri da Xruşşov kimi uzaq dövrə gedib çıxır və görünür Nikol da özünü 2050-ci ilə görəmür, o zamana qədər yaşamaq ehtimalı yoxdur deyə düşüñür.

Matenadaranda ölkənin transformasiyasına dair vizi-

nunu təqdim eden Paşinyan "son 30 ildə Ermənistanda dövlət səviyyəsində bu qədər bütöv və ümumiyyətdədirilmiş bir sənəd olmadığını" iddia etdi. Burada diqqət yetirilməsi gərəken bir neçə məqam var. Paşinyan 2050-ci ilə qədər Ermənistən halisini ən azı 5 milyona çatdırmaq istəyir. 1 milyon 500 min yəni iş yeri yaratmaq, Ermənistən ÜDM-sini 20 dəfə, orta əmək haqqını isə 7 dəfə artırmaq, uzunmürlülüyü 90 ilə çatdırmaq, bir əsgər potensialı baxımından dünyada ən çox döyüşə hazır orduya sahib olmaq, dünyadan ən təsirli keşfiyyat xidmətlərindən biri olan bir keşfiyyat xidməti yaratmaq kimi nağıllar dənəndə erməni baş nazir. Nikol Paşinyan, həmçinin ən azı üç Ermənistən universitetinin beynəlxalq reytinqe görə ilk 200 universitet siyahısına daxil olacağını xəyal edir və Ermənistanda məşələrlə örtülümiş eraziləri iki qat artırmağa hazırlaşır. Əlbətdə ki, idman sahəsinə dənəkənək uğurları da vəd etməyi unutmadı Nikol. Ermənistən 25 Olimpiya qızıl medalını qazanması lazımdır, deyən bu populistin, ölkəsinin milli futbol komandasının Avropa və Dünya çempionatının mükafatçısı olmalıdır deməsi ləp güllünc səslənir. Çünkü, yarışlar öncədən heç planlaşdırıla bilmir və bu pəfəstə Nikolun ağ elədiniğini görmək mümkün deyil. Hansısa oliumpiada, yarışda medal qazanmaq öhdəliyi götürmək, çempionatın mükafatçısı olmaq barədə vədləri erməni baş nazirində polulizm xəstəliyinin ən yüksək həddə olduğunu və həqiqətən də əqli problemlərinin mövcudluğunu təsdiqləyir.

Kimin ağlına gəle bilərdi ki, 30 il

ərzində geridə qalmış Sinqapur və ya tez-tez devrilən diktatorlar tərəfindən idarə olunan Cənubi Koreya, ən yüksək iqtisadiyyat səviyyəsinə və insan inkişafı indeksinə sahib "Asiya pələnglərinə" çevrile bilərlər? Ancaq, ermənilər bilmədirlər ki, Ermənistən Sinqapur, Malayziya və ya Cənubi Koreya deyil və bu xam xəyallardan həm erməni baş nazir, həm də onun barmağına doладığı erməni xalqı əl çəkməlidir. Çünkü, birincisi, Ermənistən coğrafi baxımdan ele bir yerde yerləşir və bednam əməlləri sayesində elə bir dalana dırıñ, elə marginallaşır, bütün layihelərdən, strateji inkişafdan ele kənarlaşdırılıb ki, bundan sonra səfəlet şəraitində çıxmazı hətta inandırıcı deyil, nəinki qızıl dağlar vəd edən polulist Paşinyanın dəm vurdugu inkişaf, yaxud "cənnət". Nikol xam xəyallara ne düşməsin, ne də daxili auditoriyani addadıb bu xəyallara salmasın, Ermənistən mövcud cəhənnəminin öhdəsindən gəlsin, bu ermənilərə yeter.

İndi az da olsa ağlı başında olan hərhənsi erməni başa düşür və etiraf edir ki, ölkə başçıları baxımından da ölkələrinin, özlerinin bəxti heç zaman getirməyib və bu özü de işgalçılıq siyasetindən başqa bir dənə də olsun siyaset yürütməyən ölkə üçün ancaq cəhənnəm vəd edir, cənnət yox. Axı, işgalçi ölkənin bu zamana qədərki başçıları ya işgalla məşğul olub, ya şəxsi zənginləşmələri üçün çalışıb, ya da bu Nikol kimi yalançı vədlər, populist çıxışlar edərək xalqı, daxili auditoriyanı aldadıb. Hal-hazırda da Nikol Paşinyan deyilən, küçə nümayişleri zamanı xarici missionerlər tərəfindən ortaya atılan, sonra da həkimiyət çevrilişi ilə hakimiyət kürsüsünü qamarlayan bir avantürist erməni xalqını sözün əsl mənasında barmağına dolayıb. Bu manipulyator elə absurd fikirler, elə yalançı vədlər səsləndirir ki, bunu ya ağıldan kəm biri edər, ya da qarşısın-

dakını axmaq yerine qoyan. Bu baxımdan, məhz belə dövlət başçıları ilə Ermənistən uzaqda gedə bilməz deyə düşünməkdə, belə düşünen ermənilər də daxil olmaqla, hər kəs haqlıdır.

Paşinyan qalaq-qalaq yüksəlib qalan erməni problemlərini həll etmək əvəzinə 2050-ci ilə transformasiya strategiyası ilə məşğuldur. Onun üçün bu problemləri həll etməkdən daha çox, 2050-ci il barədə hap-gop etmək sözsüz ki, daha asandır. Bu yerde erməni politoloqu Aqasi Yenokyanın dedikləri tam yeriñe düşür. Məhz Aqasi Yenokyanın da haqlı olaraq dediyi kimi, belə vədlərlə məşğul olmaq Paşinyan üçün problemlərin həlli ilə məşğul olmaqdan daha asan və daha məsliyyətsizdir.

Bələ davam edəcəyi təqdirdə, heç şübhəsiz ki, 2050-ci il qədər az adam yaşayacaq Ermənistanda və sağ qalanlar Paşinyanın yalnız tərix dərsliklərində xatırlayacaqlar və trixin zibilliklərində tapacaqlar onu. Nikol Paşinyanın görünür, 2050-ci ilə ölkəni deyişdirmək strategiyasının ne qədər axmaq və qəribə səsləndirinini anlamır. Bəli, erməni xalqı da özünün, uşaqlarının, nəvelərinin gözəl bir ölkəde yaşamasını arzulayıb, amma bunun üçün ölkəni Nikol Paşinyanın, yaxud kim olmasından asılı olmayıaraq ölkə rəhbərinin indi dəyişdirməsi gərəkir. İşgalçi ölkə rəhbəri anlamalıdır ki, bu gün Ermənistənda adı insanlar ailələrini qidalandırmaq, təhlükəsizliyini təmin etmək kimi dənə aktuar narahatlıqlar yaşayırlar. Ermənistən öz populis rəhbəri sayesində üçuruma gedir. İşgalçılıq siyaseti ilə nələrə isə nail olmaq arzusunda olanlar, qonşu ölkələrdən zəbt yolu ilə torpaqlar qoparmaq strategiyasını yürütmək istəyənlər bunun acı nəticələri ilə qarşılaşmaq məcburiyyətindədir, xoşbəxt gələcək yox.

İndi erməni əsgərlərinin anaları balaşalarının bu ölkənin işgalçılıq siyasetinin qurbanı olacaqları nətəyid edə bilər.

İnam Hacıyev

hatdır və onları Nikolun 30 il sonra "cənnət" vədi maraqlandırırmır, buna heç inanan da yoxdur axı. Bu vaxta qədərki, 30 ilə yaxın müddətde azərbaycanlılara qarşı töretdikləri soyqırım, etnik təmizləmə siyasetinin, Azərbaycanın işğal edilməsi strategiyasının onların balalarının başında çatlayacağını dərk edən erməniləri daha çox maraqlandıran öz balalarının taleyi, təhlükəsizliyinin təminatıdır. İndi ermənilər yaxşı bilirlər ki, Azərbaycan tərəfi, azərbaycanlılar məsələnin dənisiqlər yolu ilə həllini, Ermənistən mani-pulyasiyalarını sonsuzla qədər gözləmək, buna səbr etmək məcburiyyətində deyil və işgalçılardan tökdükli qan yerde qalmaq olacaq, buna cavab verməli olacaqlar. Bax, bu problemlərini həll etməsi tələb olunmalıdır erməni baş nazirindən. İki ildən də çox müddətde hakimiyətde olarkən birçə dənə də ugura imza atmayan Paşinyanın 30 il sonrakı Ermənistən nağıllarına ağlı başında olan erməni qulaq asmaq istəmə.

Ön gülmeli olan ise odur ki, necə ki, 1961-ci ildə Kommunist partiyasının, SSRİ kimi dövlətin rəhbərləri, eləcə də əhalisi Xruşşovun vədlərinə inanırdı, ermənilər, erməni cəmiyyəti də Nikol Paşinyanın vədlərinə, hap-gopuna, polulizmə inanır, amma hələ də qulaq asır. Eyni ilə, Xruşşova da qulaq asırdılar, amma inanırdılar. İndi Paşinyanı diniñeyən, onu alqışlayan bir neçə tərəfdarı belə Xruşşovu xatırlamalıdır və unutmamalıdır ki, Ermənistən kimi kiçik bir ölkə yox, o böyükükde, qüdrətde olan SSRİnin rəhbəri ölkəsinə vədlerə, populizmle "cənnət" dediyi Kommunizmə apara bilmədisə, Paşinyan kimi bir firqlaqqı, avantürist Ermənistəni indiki cəhənnəmdən də aşağı cəhənnəmə endirəcək. Bu gedisə Ermənistən yalnız cəhənnəmə ümidi edə bilər.

Şuşada, Kəlbəcərdə və Laçında yerləşməsini təmin etməliyik.

Sergey Lavrovun açıqlaması Nikol Paşinyanın və onun komandasının təqiqidinə səbəb olacaq, eyni zamanda erməni baş nazirin əsas rəqibi və Kremlin yaxın dostu Robert Köçəryanın əlini gücləndirəcək. Məhz Köçəryan bir neçə gün əvvəl erməni eskeptrlərə görə gülüşdə demisi ki, Paşinyanın Rusiya ilə soyuq münasibətləri Ermənistən üçün ciddi problemlərə əsaslanır. Lavrov son açıqlamasını prezident Vladimir Putinlə razılaşdırıb və bəlkə də onun təlimatiyla danışır. Putin Lavrov vasitəsilə Paşinyan haqqında düşündürkənlərini səsləndirməklə Ermənistən hakimiyətdə kimi görmək istədiyini ortaya qoyub.

Bütün hallarda Rusiya rəsmilərindən kimsə ilk dəfə açıq şəkildə Paşinyanın narazı olduqlarını və 5 rayonun azad edilməsi vacibliyini dileyətir. Bu Azərbaycan - Türkiye hərbi ittifaqı gücləndiriləcək, mənbələrinin və mühərbi hazırlıqlarının doğru strategiya olduğunu göstəricisidir. Demək, Ermənistən hərbi təzyiqi artırmaqdə faydalı olacaq.

Müəllif: Ceyhun Rasimoğlu

"Moskva Paşinyandan narazidırsa..."

"Rusyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov Dağılıq Qarabağ münəaqişəsi və Ermənistən hakimiyəti haqqında buna qədər səsləndirmədiyi sözleri işlədib. O Moskvada Milli Məclisin sədri Sabahə Qafarova ilə görüşdə bildirib ki, Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyanın Dağılıq Qarabağı bağlı səsləndirdiyi fikirlər münəaqişənin nizamlanması prosesinə mənət töredir. Bu, rəsmi Moskvadan mövqeyidir. Rusiya tərəfi nizamla-ma prosesində işgal olunmuş 5 rayonun geri qaytarılmasının, əraziyə sülhməramlıların yerləşdirilməsinin və nəqliyyat-kommunikasiya sisteminin bərpa olunmasının tərəfdarıdır". Bunu SIA-ya politoloq Elxan Şahinoğlu deyib.

Politoloqun sözlerine görə, eger Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin sözçüsü Mariya Zaxarova səradan təkzib mənasında Lavrovun sözlerinin doğru yayınlanmış olduğunu bildirməyəsəkse, Rusyanın xarici işlər nazirinin Milli Məclis sədrinə dedikleri ciddi əhəmiyyət kəsb edir: "Birincisi, Lavrov demek istə-

dan irəli gelir. Kreml Azərbaycanın Türkiye ilə birgə hərbi hazırlıqlarını müşahidə edərək, iki dövlətin işgal altındaki torpaqları azad etmək ruhunu bilərək "Paşinyanın sözümüzə qulaq asır" açıqlamışa baxı sıkitləşdirməyə, mühari-bə risqini azaltmağa çalışır.

İkincisi, Lavrov 5 rayonun azad olunmasından danışarkən, Şuşa, Kəlbəcər və Laçının taleyi barədə fikir söyleməyib. Biz 5 rayonun azad olunmasıyla kifayətənə bilmərik. Azərbaycan Ermənistənla nəqliyyat-kommunikasiya sistemini yalnız o halda bərpa edə bilər ki, 5 rayonla yanaşı Şuşa, Kəlbəcər və Laçının da azad olunmasını təmin edilsin. Ermənistən hakimiyəti yerli separatçılarla birgə təxribatlarını - köçü, müəssisələrin açılmasını və "parlaməntin" köçürülməsini məhz adı çəkile rayonlarımızda həyata keçirir. Lavrovun bu haqda mövqeyi bəlli deyil.

Üçüncüsü, Lavrov "əraziyi sülhməramlıların yerləşdirilməsi vacibdir" deyərən şübhəsiz Rusi-

ya hərbişərlerinin Azərbaycan ərazilərində yerləşdirilməsini nəzərdə tutur. Buna yol vermək olmaz. ATƏT-in 1994-cü il Budapeşt sammitinin qərarına görə, Dağılıq Qarabağda neytral ölkələrin sülhməramlıları yerləşdirilməlidir. Çünkü Rusiya ordusu "sülhməramlılar" adı altında Dağılıq Qarabağda yerləşsə bir daha Azərbaycan çıxmayacaq. Ele SSRİ dövründə Qarabağ separatçıları rusların bölgədəki hərbi bazalarından əlde etdiyi silahlar və herb texnika vasitəsilə torpaqlarımızı işğal etmiş, qətləmlər töötmişdi. Əger Moskva rusiyali "sülhməramlılarının" bölgəde yerləşməsində israr edərsə, biz də Türkiye hərbişərlerinin Dağılıq Qarabağın azərbaycanlılar yaşıyan hissəsində, o cümlədən

Şuşada, Kəlbəcərdə və Laçında yerləşməsini təmin etməliyik. Sergey Lavrovun açıqlaması Nikol Paşinyanın və onun komandasının təqiqidinə səbəb olacaq, eyni zamanda erməni baş nazirin əsas rəqibi və Kremlin yaxın dostu Robert Köçəryanın əlini gücləndirəcək. Məhz Köçəryan bir neçə gün əvvəl erməni eskeptrlərə görə gülüşdə demisi ki, Paşinyanın Rusiya ilə soyuq münasibətləri Ermənistən üçün ciddi problemlərə əsaslanır. Lavrov son açıqlamasını prezident Vladimir Putinlə razılaşdırıb və bəlkə də onun təlimatiyla danışır. Putin Lavrov vasitəsilə Paşinyan haqqında düşündürkənlərini səsləndirməklə Ermənistən hakimiyətdə kimi görmək istədiyini ortaya qoyub.

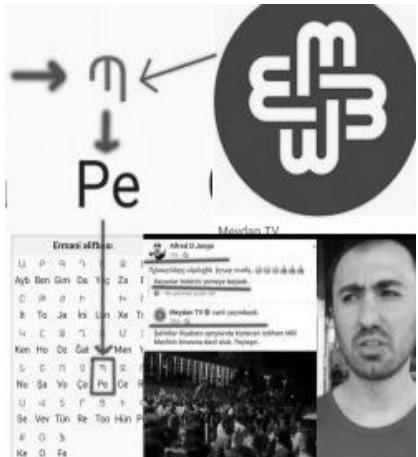
Bütün hallarda Rusiya rəsmilərindən kimsə ilk dəfə açıq şəkildə Paşinyanın narazı olduqlarını və 5 rayonun azad edilməsi vacibliyini dileyətir. Bu Azərbaycan - Türkiye hərbi ittifaqı gücləndiriləcək, mənbələrinin və mühərbi hazırlıqlarının doğru strategiya olduğunu göstəricisidir. Demək, Ermənistən hərbi təzyiqi artırmaqdə faydalı olacaq.

Müəllif: Ceyhun Rasimoğlu

Həbib ermənilərin qarşısında MÜNTƏZİR dayanıb

"Meydan TV"nin ermənilərlə iş birliyini sübut edən daha bir fakt ortaya çıxıb

Meydan TV'nin açıq-ashkar erməni lobbisi ilə elbir olduğunu sübut edən daha bir fakt üzə çıxıb. SİA xəbər verir ki, bu barədə növbəti faktı YAP Gənclər Birliyinin "Facebook" sosial şəbəkəsi təqdim edib. Məlumatə görə, Avropada "siyasi mühacir" adı altında fəaliyyət göstərən və Azərbaycan dövlətinin əleyhinə iş aparan, buna görə bəlli anti-Azərbaycan məqsədli dai-

rələrdən maliyyə dəstəyi görən Həbib Müntəzir təxribatlılıq, dezinformasiya xarakterli məlumatlarını erməni seqmentlərinə də göndərir. Belə ki, dövlətçilik maraqlarına qarşı xəyanət yolunu tutan bu ünsür sanki feyk xəberləri ilə

Ermənilərlə Həbib Müntəzir sinxron fəaliyyət göstərir

Təqdim edilən fotodan da göründüyü kimi, Həbib Müntəzir "Facebook" və "Twitter" hesablarında yoxlanılmamış informasiya yaymaqla sünü ajitaj yaratmağa çalışıb. Söz yox ki, düşmən ermənilər də dərhal onların qarşısında müntəzir dayanmış Həbibin feyk xəberindən dərhal yararlanaraq, məhz ona istinad ediblər. Bu amil də sübut edir ki, ermənilərlə Həbib Müntəzir sinxron fəaliyyət göstərirler. Çox yəqin ki, adıçəkilən ünsür bu saxta xəberinə görə de müəyyən məbləğdə pul alıb.

Xatırladaq ki, Həbib Müntəzinin fəaliyyət göstərdiyi "Meydan TV" vaxtile saxta erməni soyqırımıntanın informasiyaları yaymaqla yanaşı, eyni zamanda, işgal altındakı ərazilərimizi qondarma "DQR" olaraq göstərib. Bu baxımdan, əlavə şərəh də ehtiyac qalmır.

Rövşən RƏSULOV

Vətəni, milləti satanlar nə haqla vətənpərvərlikdən dəm vurur?

Yaxud Vidadi İskəndərli kimi bir satqının, dil "pəhləvanının" xalqın orduya, dövlətə dəstək yürüş-mitingindən yararlanmaq istəməsi təəccüb də doğurmur

yə haqları yoxdur! Çünk Bayrağımız, qeyrətimiz, mənliyimiz, namusumuzdur!

"Vətən", "Bayraq", "millət", "xalq" deyənlər bir geriyə baxınlara...

Amma təessüf ki, onlar geriyə çevrilməkdən qorxurlar. Çünkü geride 1992-93-cü illərdə xalqa etdikləri zülm, yaratdıqları vətəndaş mühərabəsi, xalqın əmlakını talan etmə faktları, sonra isə Avropaya qaçıb 10-15 qrantla Vətəne, xalqa, dövlətə qarşı erməniyə nökrəçilik etmələri ve digər günahları onların gözünə görünə biler. Ancaq inanıram, çünkü kor olan gözler bugünkü reallılıqları görə bilməzler. Bir faktı xatırlıtmak istərdim - 1992-1993-cü illərdə Azərbaycan prezidenti olmuş Əbülfəz Elçibey: "RÜŞVƏT ALANDA MİL-YONLARLA DOLLAR ALIRSANIZ. ALIRSAN, HEÇ OLMASA YÜZ MİN-LƏRLƏ AL, BEŞ MANAT AL, İNSAF-LA AL. Deyirlər, 200 min dollar verməlisən, yoxsa səni gömrükən buraxmayacam, çünki sən 400 min dollar qazanacaqsan. Gəl qazancı yarı bölek..."

Və bu gün sosial şəbəkelerdə Vətəni, torpağını satılıb-satılan Vidadi İskəndərli, Əli Kərimli, Cəmil Həsənli, Gültəkin Hacıbəyli və bu kimi məxluqların "Azərbaycan əsgəri" adından danışmağa nə haqqı?

Məşhur fransız ədibi Viktor Hüqo dediyi kimi: "Vətənini rüsvay etmək - ona xəyanət etmək deməkdir".

Bu gün sosial şəbəkə virusları cinayəti demokratiya, əxlaqsızlığı şəxsi həyat, xəyanəti fəaliyyət azadlığı kimi təqdim etməyi "siyasi mübarizə" adlandıraq özlərini "əsl müxalifətçi" hesab edirlərsə, o zaman susmaq haraya qədər? Belə bir məqamda susmaq yox!

Vidadi İskəndərli kimi satqının "men xalqımın əsgəriyəm" deməyə ne haqqı?

Bu gün Sevinc Osmanqızı, Vidadi İskəndərli, Əli Kərimli, Cəmil Həsənli, Gültəkin Hacıbəyli və bu kimi məxluqların "Azərbaycan əsgəri" adından danışmağa nə haqqı?

Azərbaycan əsgəri! Bu adı deyilmiş söz deyil, iftixarla, böyük bir qururla fəxr ediləsi sözdür! Bu sözde qalibiyət, zəfər var - yurdumuzu, torpağımızı qoruyan, Azərbaycan əsgəri! Tarix boyu sənənin adın hər yerde hörmətlə, izzətə çəkilib, bundan sonra da çəkilecek. Çünkü bu gün xalqımız sənə müqəddəs və şərefli vəzifelər tapşırıb, Vətənin, yurdun sədəqətli, mətanətli keşikcisi - Azərbaycan əsgəri!

Yeter bu qədər, Sevinc Osmanqızı, Vidadi İskəndərli, Əli Kərimli, Cəmil Həsənli, Gültəkin Hacıbəyli və bu kimi məxluqların "Azərbaycan əsgəri" adından danışmağa! Yeter bu qədər iftira dedin! Cəmiyyət sizlərə aşırı nifrət edir, yaxın zamanlarda eləhəzrət qanun qarşısında cavab verecəklərinin günü səbirsizliklə gözləyir! Xalqımız emin olsunlar ki, Vətənə və dövlətə qarşı xəyanət yolu tutan bu satqın və naqis xəyanətkarlar gec-tez öz layiqli cəzalarını alacaqlar!

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Mətbuat azadlığı necə tənzimlənməlidir?

Elçin Bayramlı

Media ictimai rəyə ciddi təsir edən, dövlət siyasətini ictimai müzakirəyə çəxaran, cəmiyyəti informasiya ilə təmin edən, maariflənməyə xidmət göstərən əsas ictimai institut olduğundan, onun əhəmiyyəti son dərəcə vacibdir. Heç kimə sərr deyil ki, bəzi şəxslərin fikir plüralizmindən və söz azadlığından sui-istifadə edərək şəntaja əl atması, böhtən xarakterli məlumatlar yayması Azərbaycan cəmiyyətinin KİV-lərə olan inamına böyük zərbə vurur.

Mətbuatın fəaliyyətini analiz edərkən məsələye 2 kontekstdən yanaşmaq olar - söz və mətbuat azadlığı senzura daxilində və ya ultra-azadlıq kimi. Nəzəri və praktiki cəhətdən hər iki sistemdə ciddi problemlərin olduğu sərr deyil.

Birincidə - media və söz azadlığına sərt senzura qoyulduğda, dövlət memurları və başqaları bundan sui-istifadə edir, jurnalistlərə təzyiq göstərir, cəmiyyətə çatdırılması vacib olan informasiyaları ustalıqla gizlədilər. Bu sistemdə avtoritar ölkələrdə geniş istifadə edilir. Azərbaycan demokratik ölkə olduğundan bu yolu qoyaq kənara.

İkincidə - ifrat-azadlıq şəraitində də başqa problemlər yaranır. Bu zaman jurnalistlər vəziyyətdən sui-istifadə edə, cəzasızlıq sindromunun yaratıldığı imkanlardan şəxsi və korporativ maraqlar üçün yararlana bilirlər. Ona görə də, dönyanın heç bir ölkəsində mediada ultra-azadlıq sistemi yoxdur.

Son dövrlərdə ölkədə mətbuat azadlığından sui-istifadə halları getdikcə artır. Mediadan şəxsi məqsədlər üçün istifadə, şərəf və leyaqətin ləkələnməsi, insan hüquqlarının pozulması, şəxsi və işgülər həyata mündəxilə, milli və dini zəmində qarşıdurma yaratmağa cəhdər, anti-dövlət təbliğatı aparma hallarının sayı-hesabı yoxdur.

Bu faktlar media qanunvericiliyi və ictimai qınaq kontekstində nəzərdən keçirildikdə ortaya belə bir sual çıxır - ifrat mətbuat azadlığı anarxiyaya və özbaşinalığa, insan hüquqlarının və qanunların pozulmasına, milli və dövlət maraqlarının zərbə altına qoyulmasına getirib çıxarmır mı?

Bu suala cavab vermək üçün əvvəlcə vəziyyəti analiz etməyə ehtiyac var. Faktiki olaraq, elektron və print mediadə tərefsişlik, peşəkarlıq, obyektivlik kimi prinsiplərin arxa plana keçirildiyi müşahidə edilir. Əvəzində sıfarişli, qərəzli, reklam xarakterli və cəmiyyətin tələbatını ödəməyen materiallar coxluq təşkil edir.

Bunları nəzərə alıdqa, qətiyyətlə demek mümkündür ki, mediada ultra-azadlıq ne cəmiyyət üçün, nə də peşəkar jurnalistlər üçün optimal yol deyil. Amma təbii ki, 1-ci yolin - sərt senzura sisteminin də uyğun olmadığı aydındır. Hər məsələdə "qızıl orta" deyilən bir praktika var ki, o, bütün hallarda öz müsbət təsirini göstərir. Bunu 3-cü yolda daşınır.

Azərbaycanda bu 3-cü yolin seçildiyi aydın görünür. Dövlətin dünya təcrübəsi ilə milli ənənələri uzlaşdıraraq hər 3 tərəfi (cəmiyyət, dövlət və media) qane edəcək optimal tənzimlənmə mexanizmi yaratma cəhdə təqdirəlayıqdr.

Konkret olaraq, hazırda söz və mətbuat azadlığı üçün bütün imkanlar var. Kim istəsə icazəsiz qəzet, jurnal, agentlik, internet saytı aça bilir. İstenilən şəxsin hansısa yayım orqanında və ya sosial şəbəkələrdə fikrini ictimailaşdırıb imkanları var.

Bu imkanlardan kimin necə istifadə etməsi isə, cəmiyyətin, fərdlərin problemidir. Məsuliyyət tələb edilmədikdə cəza mexanizmi, ictimai qınaq olmadıqda isə ortada ciddi mətbuat olmur. Bu ikisinin arasında 3-cü yolin formalaşması üçün zaman lazımdır.

Azərbaycan mediası bu mərhələni keçməlidir. Əks halda, cəmiyyətin inamını tamam itirəcək, ənənəvi mətbuat sosial şəbəkələr tərəfindən tamam sıradan çıxarılaçğı. Ümid edirəm ki, buna imkan vermərik.

Azərbaycançılıq: İdeoloji baza, lider faktoru və konsepsiya

“Kim özünü azərbaycanlı hiss edirsə, o, azərbaycanlı sayıla bilər” - Heydər Əliyev

I HİSSƏ

Hər hansı bir xalqın vahid ideolojiya ətrafında birləşməsi üçün əsas şərtlərdən biri də bütün xalqın hörmət bəslədiyi, böyük həyat təcrübəsinə, dərin ağıl və analitik düşüncəyə, uzaqgörənlük və fədakarlıq kimi xüsusiyyətlərə malik bir liderin meydana çıxmışdır. Tarix və təcrübə göstərir ki, məhz belə liderlərin var olduğu xalqlar özlərinin böyük tarixini yaratmış, güclü dövlətini qurmuş və dünyada öndə gedən cəmiyyətlərdən bireynə çevrilmişlər.

Xalq birliliyi konsepsiyasında lider fenomeninə bir baxış

Azərbaycançılıq ideoloji konsepsiyasının təşəkkülündə şəxsiyyətlərin, liderlərin mühüm rolü danılmazdır. Azərbaycan tarixində də zaman-zaman böyük liderlər olmuş və xalq onların ətrafında birləşərək öz Vətəni uğrunda, ümumi mənafelər namine mübarizə aparmışlar. Tariximizdə belə şəxsiyyətlərdən Babək, Şah İsmayıllı kimi böyük liderlərimizi nümunə göstərmək olar.

XX əsrde isə Nərimanov, Topçubaşov, Rəsulzadə, Xoyski kimi Azərbaycançılıq məfkurəsinə sahib dövlət rəhbərləri və milli liderlər olmuşdur. Bu şəxsiyyətlərdən hər biri öz imkanları və dövrün şərtləri çərçivəsində Azərbaycan dövləti və xalq üçün çalışmışlar. Lakin bir çox hallarda geosiyasi reallıqların düzgün qarvanılmaması, strateji programın, həmçinin yaxşı komandanın olmaması onlara son məqsədə nail olmağa imkan verməmişdir.

Hənsi ki, 1-ci və 2-cü respublikanın dövlət başçıları olmuş Rəsulzadə və Nərimanov kimi şəxsiyyətlər de Azərbaycançılıq məfkurəsinə sahib olmalarına baxmayaraq, onlar bu ideolojiya vasitəsilə bütün xalqı birləşdirməyə, dövlətin müstəqilliyini qoruyub saxlamağa nail ola bilmədilər.

Bunun obyektiv və subyektiv səbəbləri var. Əvvəla, hər hansı ideologiyaya mənsub olmaq əsas deyil, o ideologiyani bütün xalqa qəbul etdirə bilmək əsasdır ki, bunun üçün güclü şəxsiyyət, dərin təfəkkür və ağır zəhmət tələb olunur. Üstəlik, dövrün tələbləri, geosiyasi situasiya da vacib amildir. Bundan başqa, həmin dövrde xalqımızın milli dövlətçilik şüuru, savadlılıq dərəcəsi lazımi səviyyədə deyildi. Ən esası da, bu liderlərin hərəsi fərqli siyasi partiyaya daxil olduqlarından və fəaliyyətlərini həmin siyasi qüvvənin çərçivələri daxilində həyata keçirdiklərindən

heç də bütün xalqın liderinə çevrilə bilmədilər.

Baxmayaraq ki, XX əsrin əvvəlləri ile müqayisədə sonlarında savadlılıq, milli şürə və dövlətçilik düşüncəsi cəhətdən xalq daha üstün vəziyyətdə idi, yene də Azərbaycançılıq ideolojiyasını fərqli etnik və dini icmaların yaşadığı bir respublikada vahid ideoloji kimi qəbul etdirmək o qədər də asan deyildi. Bunu reallaşdırmaq üçün liderə dərin dünyagörüşü, böyük dövlətçilik təcrübəsi, analitik düşüncə qabiliyyəti, öz xalqının dəyərlər sistemini və psixologiyasını yaxşı bilmək, strateji proqram-

da ciddi təsir göstərə bilirlər.

Belə bir şəraitdə ittifaqın ali hakimiyyət orqanlarında xalqımızın da təmçilçilərinin olması vacibdir. Nərimanovdan sonra uzun illər ittifaqın yüksək dövlət orqanlarında təmsil olunan azərbaycanlı yoxdur. Lakin Azərbaycan SSR-in özündə belə bir şəxsiyyət yetişməkdədir. Bu, gələcəkdə həmin mərtəbələrə yüksələ biləcək, xalqımızın ümummilli liderinə çevriləcək Heydər Əliyevdir.

Hələlik isə, 60-ci illərin sonlarında və o, Azərbaycan DTK-nin rəhbəri vəzifəsinə qədər yüksələrək respublikada və Mərkəzdə

lar hazırlaya bilmək kimi xüsusi istədə lazımdır.

Azərbaycan xalqı XX əsrin ortalarında bütün bu xüsusiyyətləri özündə birləşdirən bir şəxsiyyət yetişdirə bildi. Bu, sonralar dünyanın ən nüfuzlu siyasetçilərindən biri kimi tanınacaq, dünyanın ən qüdrətli dövlətinin rəhbərliyinə yüksələcək, müstəqil Azərbaycan dövlətinə tarixin telatümlərində çıxarıb qoruya biləcək qədər yüksək keyfiyyətlərə sahib olan, xalqın ümummilli liderinə çevrilən Heydər Əliyidi.

Azərbaycançılıq ideolojiyasını bərqərar edəcək lider necə yetişdi?

XX əsrin 2-ci yarısı, Azərbaycan xalqının tarixində yeni bir milli lider, böyük şəxsiyyət yetişməkdədir. Azərbaycan bir müttəfiq respublika kimi Sovet ittifaqına daxildir. Rəsmi və hüquq olaraq müstəqil respublika kimi ittifaq üzvüdür, baxmayaraq ki, milli və dövlət attributlarına, dövlət idarəetmə institutlarına, milli dilde təhsil, mədəniyyət, konkret coğrafi sərhədlərə malikdir, lakin faktiki olaraq tam müstəqillik yoxdur. Bir çox əsas hüquqlar ümumi razılıq əsasında ittifaq hökumətinə verilib və burada da xalqımızın əzeli düşməni olan erməni xalqının çoxsaylı nümayəndləri hakim mövqelərdə dəha çox təmsil olunurlar və əhəmiyyətli qərarların qəbulun-

Kommunist Partiyasının vəsiqəsi altında maskalanmış gizli erməni daşnaklarının xalqımıza qarşı fəaliyyətinin qarşısını ala biləcək imkanlara sahibdir, təbii ki, bu imkanlardan necə lazımdır, istifadə edir. Artıq erməni daşnakları respublikada at oynada bilmirlər və yeni DTK sədrindən Moskvaya şikayətlər göndərməklə məşğul olurlar.

Bütün manəələrə baxmayaraq, sarsılmaz iradəyə malik bu şəxsiyyət ezmə hakimiyyət pilələrində irəliləyir. Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin 1969-cu il 14 iyul tarixli plenumunda 46 yaşılı Heydər Əliyev Azərbaycan KP MK-nın 1-ci katibi seçilir. Respublikaya rəhbərlik etdiyi 13 il ərzində Azərbaycanda inanılmaz irəliləşişlər əldə edilir. Respublika iqtisadiyyatnda böyük sıçrayış baş verir, sosial vəziyyət xeyli yaxşılaşır, elm, təhsil, sehiyyə, mədəniyyət sahələrində çox böyük uğurlar və inkişaf əldə olunur.

Bu dövrde Heydər Əliyev artıq Azərbaycançılıq ideolojiyasının əsas bazasını hazırlayıır. Milli dilin dövlət sənədşəmələrində üstünlük qazanması, ana dilində təhsil ocaqlarının və KIV-lərin sayının artması, milli kadrların yetişdirilməsi, Azərbaycan tarixinin, mədəniyyətinin öyrənilməsi, təhlili və qorunması, xarici ölkələrdə yaşayışın azərbaycanlılarla əlaqələrin gücləndirilməsi işi geniş vüset

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkisafına Dövlət Dəstəyi Fondu

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkisafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə dəstəyi ilə “Azərbaycançılıq ideyasının təbliği” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

alır. Beləliklə, xalqımızın milli kimliyini daha yaxşı dərk etməsi üçün ideoloji baza hazırlıdır.

Böyük şəxsiyyət öz xalqının milli kimliyini necə qaytarı?

1982-ci ilin dekabrında Sovet ittifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosunun üzvü seçilmiş Heydər Əliyev SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin 1-ci müavini vəzifəsinə təyin edildi və SSRİ-nin rəhbərlərindən biri oldu. Beləliklə, nəhayət xalqımızın temsilcisi dünyanın en böyük dövlətinin en ali rəhbərlərindən birinə əlavə edilir ki, bu da ermənilərin arzularını gözündə qoyur. Artıq onlar Azərbaycana qarşı öz planlarını həyata keçirə bilmirlər, çünki qarşılarda keçilməz böyük Heydər Əliyev səddi var.

Buna görə də, erməni klanı bütün gücünü Heydər Əliyevi neytrallaşdırmağa qoyur. Kremlədə onların himayədarlarının təzyiqləri, SSRİ rəhbərliyinin şəxsiyyətinə və xalqımıza qarşı ədalətsiz mövqeyinə etiraz edərək Sov.İKP MK-nin 1987-ci il oktyabr plenumunda Heydər Əliyev Sov.İKP MK Siyasi Bürosunun üzvlüyündən və SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin 1-ci müavini vəzifəsindən öz ərizəsi ilə istefə verir.

Bundan sonra ermənilərin qarşısında artıq heç bir ciddi manəə qalmır və Azərbaycana qarşı ərazi iddialarını gücləndirirler. 1988-ci ilde isə Qarabağda artıq qanlı qırğınırlar tərədərək prosesi başladır-

lar. Məhz bu ağır illərdə respublika və xalqa lider həmşəkindən daha çox lazım idi. Lakin o dövrədəki respublika rəhbərləri bu funksiyasını yerinə yetirə bilmirlər və nəticədə vəziyyət getdikcə pisləşir. Artıq 250 minə yaxın azərbaycanlı ermənistandan deportasiya edilmiş, Qarabağda isə azərbaycanlı əhali soyqırımı həyata keçirməye başlamışdır. Respublika rəhbərliyi bu faciələrin qarşısını ala biləcək, xalqı birləşdire bilmək iradə göstərə bilmir.

Respublikada Mərkəzin ədələtsiz yanaşmasına və erməni təcavüzünün qarşısını almamasına qarşı başlayan xalq hərəkatı isə vaxtilə əsası Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş ideoloji bazanın əsasında meydana çıxır. Azərbaycançılıq ideolojiyası əvvəlcədən xalqın geninə, qanına həpdurulmuşdu və indi bu iradənin nümayişi üçün tarixi zərurət yaranmışdı. Bu milli iradə o qədər güclü idi ki, Vətən uğrunda milyonları bir yumruq kimi birləşdirə bildi və 90-ci ilin yanvarında Bakıya yeridilmiş Sovet Ordusunun hissələrinin qarşısında dayanmağa özündə gücləp tapdı...

1991-ci ilin oktyabrında Azərbaycan Ali Soveti müstəqillik aktı qəbul etdi və ittifaqdan çıxdı, dekabrın sonunda isə Sovet ittifaqı öz mövcudluğunu başa çatdırıldı.

**Epoxa bitmişdi...
Elçin Bayramlı davamı var**

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

24 sentyabr

Ses

Son səhifə

**İsveçrə prokurorluğu:
PSJ-nin ərəb prezidenti 28
aylıq həbs cəzası alacaq!**

İsveçrə prokurorluğu Fransanın "Paris Sen-Jermen" futbol klubunun (PSJ) prezidenti və "beIN Media Group"un rəhbəri Nasser al-Helaifi 28 aylıq həbs cəzasını tələb edir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Fransanın "L'Equipe" nəşri məlumat yayıb. Məlumatda bildirilir ki, o, korrupsiyada ittiham olunur. Belə ki, Nasser al-Xelaifi dünya çempionatları matçlarının yayım hüquqlarının alınması üçün FIFA-nın sabiq baş katibi Jerom Valkeye rüşvət verməkdə günahlandırılır.

Qeyd edək ki, "Paris Sen-Jermen"in prezidenti və FIFA-nın sabiq baş katibi dələduzluqda şübhəli bilinirlər.

UEFA "ən yaxşı futbolçu" adına namizədləri açıqladı

UEFA 2019-2020-ci il mövsümünün ən yaxşı futbolcusu və baş məşqçisi adına namizədləri açıqlayıb. UEFA-nın rəsmi saytında yer alan məlumatda deyilir ki, ən yaxşı futbolcu adına namizədlər arasında üç futbolcu - yarımmüdafiaçı Kevin De Bruyne (Manchester Siti), hücumçu Robert Lewandowski və qapıcı Manuel Noyer (Bavariya) yer alıblar. Kevin De Bruyne ötən mövsüm Premier Liqada 20 məhsuldar örürmə verib və 13 qol vurub.

Bundesliqanın sonuncu mövsümündə uğurla çıxış etmiş

Robert Lewandowski 47 oyunda 55 dəfə fərqlənib. O, həmçinin UEFA Çempionlar Liqasının 2019-2020-ci il mövsümündə 15 qolla ən məhsuldar futbolçu olub. Almaniya millisinin və "Bavariya"nın əsas qapıcısı olan Manuel Noyer də komanda yoldaşı Robert Lewandowski ilə birlikdə sonuncu mövsümde Bundesliqanın, ölkə kubokunun və UEFA Çempionlar Liqasının qalibi adını qazanıb.

Bundan başqa, qitənən ən yaxşı baş məşqçisi, qapıcısı, müdafiəçisi, yarımmüdafiaçısı və hücumçusu, eləcə də qadın futbolcusu adalarına namizədlər də müəyyənəşib. Ən yaxşı baş məşqçi adına namizədlər Hans Flik (Bavariya), Yurgen Klopp (Liverpul) və Julian Nagelsmandır (Leypsiq).

Diqqət: Dərman içmədən təzyiqinizi aşağı salmaq üçün 6 məsləhət

yali mütəxəssis, terapevt-kardioloq Olga Aleksandrova bildirib ki, bu üsullar orta və ağır hipertenziyalar zamanı dərmanı evəz edə bilməz. Bunuyla yanaşı, dərman vasitələri ilə uyğunlaşmada onlar yenə də aktauldır.

DASH-pəhriz. Qidalanmanın bu növü təzyiqi aşağı salma vasitesi kimi Ürək və Ağciyer Xəstilikləri Milli İnstiutu tərəfindən qəbul edilib. Pəhrizin böyük hissəsinə tərəvəz və meyvə, kəpəklə taxıl məhsulları təşkil edir. Bu zaman qırımızı et və şirniyyatların qəbulu xeyli azaldılır. Həmçinin yağız süd məhsulları, quş və balıq eti qəbul etmək məsləhətdir.

DASH-pəhrizin köməyi ilə orta hipertoniyalı pasientlərin təzyiqini 14 gün ərzində normallaşdırmaq mümkündür.

Fiziki aktivlik. Həkim təzyiqin nəzarətdə saxlanılması üçün ən sadə və effektli üsul kimi orta tempdə kardiyonəmələrdən (piyada gəzmək, rəqsler, lift əvəzinə pilləkəndən istifadə etmə) istifadə etməyi məsləhət görür.

İstirahət. Sağlamlıq üçün sərbəstlik anları, mühafizəkar hadisə və işlərdən uzaqlaşmaq çox vacibdir. Ele hərəkət etmek lazımdır ki, qısa müddətə öz fikrindən el çəkməyə, emosional şəkildə "yüklənmə"yə nail olasan.

Məsələn, həkimin sözlərinə görə bu məqsədlər üçün meditasiya, təkbəşinə gəzinti daha uyğundur.

Həkim, həmçinin alkoh-

oldan imtina etməyi və duzdan minimum istifadəni tövsiyə edib. Aleksandrova xatırladıb ki, yüksək təzyiq zamanı alkoqol insult əmələ getirə bilər.

Bakıda havaya atəş açan şəxs saxlanıldı

Bakıda havaya atəş açan şəxs saxlanılıb. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin SIA-ya verilən məlumatata görə, Bineqədi Rayon Polis İdarəəsinin 40-ci Polis Bölüməsinə sent-yabın 22-de Xocəsan qəsəbəsində yaşayan R.Süleymanovun

evin keçmiş həyat yoldaşının icra və Probasiya şöbəsinin eməkdaşları ilə birlikdə əşyalarını götürmək üçün gəlməsinə etiraz əlaməti olaraq xulqanlıq zəminində təfəngində havaya və evin pəncərəsinə atəş açaraq hadisə yerini tərk etməsi barədə məlumat daxil olub.

Əməliyyat-axtarış tədbirləri ilə R.Süleymanov polis

eməkdaşları tərəfindən saxlanılıb. Ondan hadisədə istifadə etdiyi müvafiq sənədləri olan "MR-155" markalı ov təfəngi

götürüllüb.

1985-2010-cu illər arasında CNN-de yayımlanan "Larry King Live" adlı proqramı ile tanınan 86 yaşlı aparıcı hazırlıda heç bir gəliri olmadığı söyləyib. O, 60 yaşındaki arvadının tələbini yerinə yetirə bilməyəcəyini açıqlayıb.

Şaun isə Larrinin illik gəlirinin 1,9 milyon dollar olduğunu iddia edib. O bildirib ki, eri son olaraq "The Millionth Question" adlı proqram üçün 5 milyon dollarlıq müqavilə imzalayıb. O, Beverli Hillsdə birlikdə yaşadıqları ailə evlərini ərinin 4 milyon dollara satdığını bildirib.

Həkim dərman içmədən təzyiqin aşağı salınması üçün 6 məsləhət verib. Bu məsləhətlər vaxtaşın təzyiqin qalxması ilə müşayiət olunan zeif hipertoniya hallarında effektiyidir. Əger hipertoniya ciddidirsə, o halda bu məsləhətlərə dərman müalicəsinin uyğunlaşdırılması ilə riayət etmək lazımdır.

Son zamanlar təzyiqin aşağı salınmasında dərmanlı üsullara üstünlük verilməsi barədə səhəbətlər tez-tez eşidilir. "MedikForum"un məlumatında deyilir ki, rus-

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılın, sahifələrin.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAC, SIA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertesindən
başqa hər gün
nəşr olunur**

Tiraj: 4600